

“Under the radar”

Onderzoek naar de kritische succesfactoren van digitale portfoliosystemen van de Hanzehogeschool Groningen voor studenten

Auteur: Marlon Klever
Opleiding: Informatiedienstverlening en –management
Instituut voor Communicatie, Media & IT
Afstudeerperiode: 9 februari 2015 – 5 oktober 2015

In opdracht van: Henk van der Zijden
Groningen, 5 oktober 2015

“Under the radar”

Onderzoek naar de kritische succesfactoren van digitale portfoliosystemen
van de Hanzehogeschool Groningen voor studenten

Auteur: Marlon Klever

Studentnummer: 294502

Klas: IDV4A

Opleiding: Informatiedienstverlening en –management

Instituut voor Communicatie, Media & IT

Afstudeeropdracht: XCMH1ASO

Beoordelaar: dhr. J. Sennekool

Tweede beoordelaar: dhr. K. Westerkamp

In opdracht van: de heer H. van der Zijden, SB-Informatisering, team vernieuwing,
Hanzehogeschool Groningen

Groningen: 5 oktober 2015

“Follow through
Make your dreams come
Don’t give up the fight”
(MUSE, 2006, track 6)

Samenvatting

Bij de Hanzehogeschool worden drie digitale portfoliosystemen gebruikt, het Blackboard portfolio, OnStage en SASS portfolio. Het Blackboard portfolio wordt gebruikt bij zowel voltijd als deeltijdopleidingen. In OnStage wordt het stage- en afstudeerproces vastgelegd. Het SASS portfolio wordt gebruikt door deeltijdopleidingen die aangeboden worden door de Academie voor Sociale Studies, Academie voor Verpleegkunde en Hanze Professionals en Bedrijven. Bij de Academie voor Architectuur, Bouwkunde en Civiele Techniek is men per 1 september 2015 gestart met een nieuw curriculum, waar portfolio leren onderdeel van uitmaakt. De student is verantwoordelijk voor zijn portfolio.

Doel onderzoek

Het doel van het onderzoek is om aan Stafbureau Informatisering, team vernieuwing van de Hanzehogeschool aan te kunnen geven wat 'de kritische succesfactoren van de digitale portfoliosystemen van de Hanzehogeschool voor studenten' zijn. Het resultaat van het onderzoek is van belang om te kunnen bepalen welke diensten Stafbureau Informatisering, team vernieuwing moet leveren op dit terrein.

Vooronderzoek

Tijdens het vooronderzoek is aan de hand van een opgestelde topiclijst gesproken met functioneel beheerders, docenten en een projectleider om inzicht te krijgen in de werkingen van de verschillende portfoliosystemen.

Theoretisch kader

Wat is een portfolio?

Over een portfolio kan niet een eenduidige definitie gegeven worden. Met een digitaal portfolio kan de specifieke ontwikkeling van een student zichtbaar worden gemaakt en het geeft tevens een overzicht van de ontwikkeling die deze door maakt. Het digitale portfolio wordt ook wel e-portfolio genoemd.

In de literatuur wordt gesproken over vier typen portfolio's:

1. Ontwikkelportfolio
2. Beoordelingsportfolio
3. Showcaseportfolio
4. Reflectieportfolio

In het kritische succesfactoren eportfolio model worden de volgende elementen onderscheiden:

- User
- Infrastructure
- Learning Approach and Teaching
- Fun
- Social presence

Onderzoeksopzet

Om de vraag wat zijn 'de kritische succesfactoren van de digitale portfoliosystemen van de Hanzehogeschool voor studenten' te kunnen beantwoorden zijn de volgende centrale vragen opgesteld:

1. Wat zijn gelet op het vooronderzoek en het literatuuronderzoek de aandachtspunten met betrekking tot de kritische succesfactoren van de binnen de HG gebruikte portfoliosystemen?
2. Wat vinden de verschillende studentgroepen van de door hen gebruikte portfoliosystemen gelet op de geformuleerde aandachtspunten met betrekking tot de kritische succesfactoren?
3. Wat zegt een vergelijking van de analyseresultaten van de verschillende studentgroepen en de daarbij behorende portfoliosystemen over de overeenkomsten en verschillen met betrekking tot de kritische succesfactoren?

De onderzoeksstrategie die gehanteerd is, is een casestudy, hierbij is sprake van kwalitatief en praktijkgericht onderzoek. Op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek en het vooronderzoek zijn topiclijsten voor studenten opgesteld.

Onderzoeksresultaten

De volgende factoren zijn tijdens het onderzoek nader onderzocht:

- Eigenaarschap (wie is de eigenaar van het portfolio?)
- Gebruiksvriendelijkheid
- Ondersteuning (ondersteuning bij het gebruik van het portfolio)
- Data transportability (exporteerbaarheid portfolio)

Tijdens het vooronderzoek is aan geïnterviewde medewerkers gevraagd of zij studenten wisten die gebruik maken van een portfoliosysteem. Dit leverde uiteindelijk te weinig respondenten op. Besloten is om via het intranet van de Hanzehogeschool en via Twitter een bericht te laten verspreiden. Per mail zijn studenten die werken met OnStage benaderd. Aan studenten zijn schriftelijke vragen gesteld, indien zij niet in de gelegenheid waren om een interview te geven. Er zijn interviews met studenten gehouden over de portfoliosystemen (vier Blackboard portfolio, drie SASS portfolio en zeven OnStage).

Resultaten

Het digitale portfolio bij de Hanzehogeschool wordt weinig gebruikt, gezien de lage respons op de oproep voor interviews. Bovendien is geen eenduidig beeld binnen de Hanzehogeschool, wat men precies verstaat onder een digitaal portfolio en wat de inhoud van een dergelijk portfolio moet zijn. Voor de onderzochte portfoliosystemen geldt dat het Blackboard portfolio en het SASS portfolio beoordelingsportfolio's zijn. OnStage is een workflow managementsysteem en wordt gebruikt voor verantwoording van het afgelegde stage en –afstudeerproces. Per portfoliosysteem wordt aangegeven of de onderzochte factoren een kritische succesfactor zijn voor studenten.

Eigenaarschap

Gebleken is dat eigenaarschap een kritische succesfactor is. Voor het nieuwe Blackboard portfolio en het SASS portfolio geldt dat eigenaarschap een kritische succesfactor is, men wil zelf de eigenaar van het portfolio zijn. Voor het oude Blackboard portfolio en OnStage is het geen kritische succesfactor, met betrekking tot OnStage komt dit omdat het een workflow managementsysteem is.

Gebruiksvriendelijkheid

Voor alle drie de onderzochte portfoliosystemen geldt dat gebruiksvriendelijkheid een kritische succesfactor is. Bij het oude Blackboard portfolio ondervonden studenten problemen met betrekking de gebruiksvriendelijkheid. Voor het nieuwe portfolio geldt dat gebruiksvriendelijkheid als eis geformuleerd is. Bij OnStage is gebruiksvriendelijkheid een kritische succesfactor, gezien de vele problemen die hier omtrent spelen.

Ondersteuning

Voor OnStage is ondersteuning een problematische factor, voor studenten is het soms niet duidelijk bij wie ze moeten zijn wanneer er problemen zijn. Voor het SASS portfolio, het oude Blackboard portfolio geldt dat ondersteuning geen kritische succesfactor is. Ondersteuning is gedeeltelijke kritische succesfactor voor het nieuwe Blackboard portfolio. Derhalve is ondersteuning een kritische succesfactor waar rekening mee gehouden dient te worden bij digitale portfoliosystemen.

Data transportability

Data transportability is een kritische succesfactor. Dit aandachtspunt is een kritische succesfactor voor het nieuwe Blackboard portfolio en het SASS portfolio. In tegenstelling tot het oude Blackboard portfolio waar deze factor geen kritische succesfactor is. Voor OnStage geldt dat men verdeeld is over deze kritische succesfactor enerzijds vindt men dit belangrijk anderzijds hecht men hier geen waarde aan.

Adviezen voor nieuwe portfoliosystemen en portfolio leren @Hanze

Een overzicht van de belangrijkste adviezen.

1. Bekijk binnen de Hanzehogeschool of er behoefte is aan digitale studentenportfoliosystemen en portfolio leren.
2. Bepaal binnen de Hanzehogeschool wat men verstaat onder een studentenportfolio en wat verstaan wordt onder portfolio leren.
3. Bepaal het doel en de doelstelling en de daarbij behorende eisen en wensen ten aanzien van portfoliosystemen, portfolio leren en onderwijs op maat.
4. Inventariseer welke middelen er nodig zijn om de doelstelling met betrekking tot portfoliosystemen en portfolio leren te behalen.
5. Bekijk in welke mate het studentenportfolio en portfolio leren de doelen van de Hanzehogeschool ondersteunen.
6. Inventariseer welke technische en niet technische randvoorwaarden nodig zijn voor een succesvolle invoering van portfoliosystemen en portfolio leren.
7. Bij het invoeren en het in gebruik nemen van studentenportfoliosystemen moet rekening gehouden worden met de volgende kritische succesfactoren:
 - Eigenaarschap
 - Gebruiksvriendelijkheid
 - Support
 - Data transportability

Voorwoord

Deze afstudeerscriptie is geschreven in het kader van de bachelor opleiding Informatiedienstverlening en –management aan de Hanzehogeschool Groningen. De opleiding maakt deel uit van het instituut voor Communicatie, Media & IT. De afstudeeropdracht is uitgevoerd bij het Stafbureau Informatisering, team vernieuwing van de Hanzehogeschool Groningen. Gedurende de afstudeerperiode van februari 2015 tot en met oktober 2015 is er onderzoek verricht naar ‘de kritische succesfactoren van digitale portfoliosystemen van de Hanzehogeschool voor studenten’.

Een afstudeeronderzoek met een uitdaging, voor het onderzoek heb ik vele functioneel beheerders, docenten en studenten mogen interviewen voor het onderzoek naar de portfoliosystemen Blackboard portfolio, OnStage en het SASS portfolio. Ik wil alle respondenten die meegewerkt hebben aan een interview dan wel hun schriftelijke reactie via de mail hebben gegeven, bedanken. Zonder jullie waardevolle input had ik het onderzoek niet kunnen uitvoeren.

Graag wil ik een aantal personen bedanken voor de steun en begeleiding gedurende het afstudeertraject. Allereerst Henk van der Zijden, demand manager bij team vernieuwing, voor alle informatie omtrent de verschillende portfoliosystemen binnen de Hanzehogeschool. De gesprekken die wij gevoerd hebben, gedurende het gehele traject van onderzoeksopzet tot scriptie waren zeer waardevol. Josef Sennekool, mijn afstudeerbegeleider vanuit de Hanzehogeschool, waarmee ik vele overleggen over mijn onderzoeksopzet en scriptie gevoerd heb mocht ik op elk moment van de dag bellen, waarvoor dank. Tot slot wil ik Arnold Greidanus mijn studieloopbaanbegeleider bedanken voor zijn adviezen en tips zowel met betrekking tot mijn studie als op persoonlijk vlak gedurende de afgelopen vier jaar.

Marlon Klever

Groningen, oktober 2015

Inhoudsopgave

Inleiding.....	11
1. Projectkader	12
2. Organisatie	15
2.1. Hanzehogeschool.....	15
2.2. Team Vernieuwing	17
2.3. Digitale leer- en werkomgeving @Hanze	18
2.4. Portfoliosystemen @Hanze	18
2.5. Portfolio leren bij de Academie voor Architectuur, Bouwkunde & Civiele Techniek	19
2.6. Blended learning.....	19
3. Theoretisch kader.....	20
3.1. Wat is een portfolio?	20
3.2. Portfolio's in het leerproces.....	21
3.3. Succesfactoren ePortfolio.....	22
3.4. Kritische succesfactoren	23
3.5. Gebruiksvriendelijkheid	24
3.6. Modellen	25
3.7. Procesflow	29
3.8. Aandachtspunten bij inrichting digitale portfoliosystemen	29
4. Onderzoeksontwerp	30
4.1 Doelstelling.....	30
4.2. Onderzoeksverantwoording	34
5. Verantwoording onderzoek.....	35
5.1. Onderzoeksopzet.....	35
5.2. Vooronderzoek	35
5.3. Eigenlijke onderzoek.....	36
6. Resultaten vooronderzoek	38
6.1. Beoordelingsportfolio & ontwikkelportfolio	38
6.2. Portfoliosysteem bij Hanze Professionals & Bedrijven	43
6.3. Topiclijst medewerkers HG	44
6.4. Topiclijsten.....	44
6.5 Interviews Blackboard portfolio medewerkers HG	44
6.5.1. Ervaringen functioneel beheerders en docenten oude portfolio Blackboard	44

6.5.2. Kritische succesfactoren oude Blackboard portfolio volgens functioneel beheerders en docenten	45
6.6. Ervaringen functioneel beheerders en docenten nieuwe portfolio Blackboard	46
6.7. Kritische succesfactoren nieuwe Blackboard portfolio volgens functioneel beheerders en docenten	47
6.8. Interviews medewerkers SASS portfolio	48
6.8.1. Ervaringen functioneel beheerder SASS portfolio en docent deeltijdopleidingen MWD/SPH.....	48
6.8.2. Kritische succesfactor SASS portfolio volgens docent.....	49
6.9. Interviews medewerkers OnStage	50
6.9.1. Ervaringen functioneel beheerster OnStage, projectleider OnStage en docent.	50
6.9.2. Kritische succesfactoren OnStage volgens FB-beheerster, projectleider en docent	51
7. Onderzoeksresultaten	52
7.1. Blackboard portfolio	52
7.1.1. Ervaringen van studenten met het oude Blackboard portfolio.....	52
7.1.2. Kritische succesfactoren oude Blackboard portfolio volgens studenten	53
7.1.3. Studente nieuw Blackboard portfolio	53
7.1.4. Kritische succesfactoren nieuwe Blackboard portfolio volgens studente	54
7.2. Studenten SASS portfolio (MSW dossier)	55
7.2.1. Kritische succesfactoren SASS portfolio door studenten	57
7.2.2. Kritische succesfactoren studente inleveren documenten via Blackboard, MSW dossier	59
7.3. OnStage	60
7.3.1. Studenten OnStage	60
7.3.2. Kritische succesfactoren OnStage volgens studenten.....	65
8. Conclusie	67
9. Advies.....	71
Literatuurlijst.....	74
Bijlagen.....	77
Bijlage 1 Afbeeldingsverantwoording.....	78
Bijlage 2 Screenshot bericht intranet Hanze.nl.....	79
Bijlage 3 Screenshot tweet Hanzehogeschool	80
Bijlage 4 ePortfolios maturity matrix	81
Bijlage 5 Topiclijst medewerkers HG	86
Bijlage 6 Topiclijst studenten Blackboard portfolio	88

“Under the radar”

Bijlage 7 Topiclijst studenten OnStage	89
Bijlage 8 Topiclijst SASS portfolio/MSW dossier	90
Bijlage 9 Informatie portfolio leren Academie voor Architectuur, Bouwkunde en Civiele Techniek	91

Inleiding

Portfolio's komen uit de kunst en architectuurwereld. In een portfolio wordt het werk dat architecten of kunstenaars vervaardigd hebben opgenomen. (Tartwijk, & Driessen, & Hoeberigs, & Kösters, & Ritzen, & Stokking, & Vleuten, 2003) De term studentenportfolio wordt in het onderwijs steeds meer gebruikt. Binnen de Hanzehogeschool Groningen wordt ook gebruik gemaakt van studentenportfolio's in papieren dan wel digitale vorm.

In het kader van mijn afstudeeronderzoek is voor het Stafbureau Informatisering, team vernieuwing onderzoek uitgevoerd naar 'de kritische succesfactoren van digitale portfoliosystemen van de Hanzehogeschool voor studenten'. "Het team Vernieuwing heeft een regiefunctie op het gebied van strategievorming ICT, informatievoorziening en sourcing". (Team Vernieuwing, 2014) Hierbij is sprake van het volgende probleem, gezien de ontwikkelingen rondom het project digitaal inleveren en het portfolio wat zich in de ideefase bevindt. Is het van belang om te bekijken of er kritische succesfactoren zijn die van belang zijn voor het project digitaal inleveren en portfolio.

De Hanzehogeschool Groningen (HG) maakt gebruik van de volgende digitale portfoliosystemen Blackboard portfolio, OnStage en het SASS portfolio. Het eindresultaat van het onderzoek geeft een overzicht van de kritische succesfactoren van de bij de HG gebruikte portfoliosystemen voor studenten.

Als basis van het uitgevoerde onderzoek wordt het projectkader van het onderzoek geschetst, dit is te vinden in hoofdstuk één. Hoofdstuk twee schetst de Hanzehogeschool Groningen, Stafbureau Informatisering, team vernieuwing waarbinnen het onderzoek is uitgevoerd. Het theoretisch kader in hoofdstuk drie geeft de resultaten van het uitgevoerde literatuuronderzoek weer over de onderwerpen portfolio, digitaal portfolio, digitale leer- en werkomgeving en procesflow. In hoofdstuk vier onderzoeksontwerp wordt de opzet van het uit te voeren onderzoek weergegeven. Het vooronderzoek waarin interviews met HG medewerkers gehouden zijn wordt weergegeven in hoofdstuk vijf. In hoofdstuk zes wordt de verantwoording van het uitgevoerde onderzoek beschreven. Hoofdstuk zeven geeft de onderzoeksresultaten van de gehouden interviews met studenten weer. Vervolgens worden de conclusie en het advies weergegeven.

1. Projectkader

In dit hoofdstuk wordt het projectkader van het onderzoek geschetst, dit geeft het kader aan waar binnen het onderzoek wordt uitgevoerd.

Het onderzoek wordt uitgevoerd in opdracht van de afdeling facilitair bedrijf (FB) Informatisering, team vernieuwing van de Hanzehogeschool Groningen (HG). Binnen de afdeling FB-Informatisering, team vernieuwing is sprake van het volgende probleem.

In het onderwijs wordt steeds meer over het studentenportfolio gesproken. Door een verscherping op het gebied van het toezicht op de kwaliteit van de diploma's, vragen de toezichthouders (Nederlands -Vlaamse Accreditatieorganisatie NVAO, inspectie van het Onderwijs) meer inzicht in de producten van studenten en de manier waarop deze tot stand gekomen zijn. Alle opleidingen van de HG zijn bezig om de informatievoorziening die hiervoor nodig is in te richten, op orde te brengen en te houden. Hierdoor ontstonden en ontstaan binnen de HG diverse portfoliosystemen die elk hun eigen doeleinden en specifieke functionaliteiten hebben. Binnen de HG zijn de volgende portfoliosystemen in gebruik:

- Blackboard portfolio (onderdeel van Blackboard)
- Portfoliosysteem SASS
- Portfoliosysteem verpleegkunde
- OnStage

Naast de portfoliosystemen, wordt er ook nog een ander systeem 'Osiris' binnen de HG gebruikt om studieresultaten van studenten in op te slaan.

Tijdens het onderzoek is de vraag wat de kritische succesfactoren en de plus- en minpunten zijn voor een portfoliosysteem en waar de mogelijkheden liggen om de gewenste informatievoorzieningen in te richten tegen redelijke kosten en hoe deze er dan uit moet komen te zien.

Hierbij zijn meerdere invalshoeken van belang: de student, de docent, de begeleider in het werkveld en de ondersteuner.

Voor een geslaagde implementatie van een informatiesysteem is de gebruiksvriendelijkheid van een systeem van cruciaal belang. De belangrijkste gebruikers van portfoliosystemen zijn studenten. De HG wil meer inzicht krijgen in de verwachtingen, eisen en de wensen van de gebruikers van deze digitale portfolio's. De focus van dit onderzoek richt zich dan ook op de student omdat deze daarin een belangrijke rol speelt en een belangrijke gebruiker is. De andere doelgroepen worden in dit onderzoek buiten beschouwing gelaten. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat er rekening gehouden moeten worden met de wettelijke eisen zoals deze vastgelegd zijn in de selectielijst hogescholen. En de eisen en wensen die zowel docenten als ondersteuners hebben, zijn hierbij belangrijk (deze worden niet in het eigenlijke onderzoek mee genomen). Er zijn verschillende standaarddiensten op het terrein van studentenportfolio's (zoals het Blackboard portfolio). Het resultaat van het onderzoek is van belang om te kunnen bepalen welke diensten de afdeling facilitair bedrijf Informatisering, team vernieuwing moet leveren op dit terrein.

Het onderzoek is van belang voor FB-Informatisering, team vernieuwing, om te kunnen bepalen welke gemeenschappelijke diensten, team vernieuwing moet verbeteren of ontwikkelen met

betrekking tot het studentenportfolio van de HG. In het onderzoek is de procesflow van portfoliosystemen belangrijk. De procesflow heeft impact op de gebruikersvriendelijkheid en de beleving van de gebruikers van het studentenportfolio en is cruciaal voor het succes van studentenportfolio's. De volgende externe factoren zoals wet en regelgeving en de NVAO accreditatie spelen een rol bij het onderzoek naar de digitale portfolio's.

○ **Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek**

In de wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW), staan bewaartermijnen vermeldt met betrekking tot archiefbescheiden zoals de bewaartermijnen voor examens.

○ **Selectielijst hogescholen**

De HG, dient zich te houden aan de bewaartermijnen die zijn weergegeven in de selectielijst hogescholen. In deze lijst zijn bewaartermijnen aangegeven voor archiefbescheiden.

○ **Archiefwet 1995**

"Archiefbescheiden waarop de Archiefwet van toepassing is, mogen alleen vernietigd worden als ze in een geldige selectielijst staan vermeld en daarin als vernietigbaar zijn aangemerkt".

(Erfgoedinspectie Ministerie van Onderwijs, 2014, p. 3)

○ **Accreditatie NVAO**

De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) is de organisatie die de accreditatie van verleent aan bachelor- en masteropleidingen in Nederland en Vlaanderen. Dit betekent ook dat de bachelor- en masteropleidingen van de HG geaccrediteerd worden door de NVAO.

"De taken en werkwijze van de NVAO zijn in de wetgeving vastgelegd. Haar hoofdtaken zijn:

1. het beoordelen en het borgen van het niveau en de kwaliteit van het hoger onderwijs* in Nederland en Vlaanderen;
2. het bevorderen van de kwaliteitscultuur binnen het hoger onderwijs". (Over NVAO, n.d.)

○ **Inspectie van het Onderwijs**

De inspectie van het onderwijs is belast met het toezicht op het onderwijs en dus ook het hoger onderwijs. De inspectie van onderwijs en de NVAO hebben afspraken gemaakt omtrent de samenwerking tussen beide partijen, deze samenwerking is vastgelegd in een document. (Hoger onderwijs, n.d.)

Naast de externe factoren die een rol spelen bij het onderzoek naar digitale portfoliosystemen zijn de volgende Hanze Innovate projecten van belang.

○ **Hanze Innovate**

Binnen de HG worden verschillende Hanze Innovate projecten uitgevoerd. De projecten hebben als doel om de informatievoorzieningen van de HG van vernieuwing en aanpassingen te voorzien.

(Over Hanze Innovate, n.d.) De volgende Hanze Innovate projecten die uitgevoerd worden zijn belangrijk om te benoemen, in verband met het onderzoek naar digitale portfolio's.

- Blended Learning
- DLO (Digitale LeerOmgeving)
- Digitaal archief
- Verantwoord Archiveren
- Digitaal toetsen

“Under the radar”

- OnStage

2. Organisatie

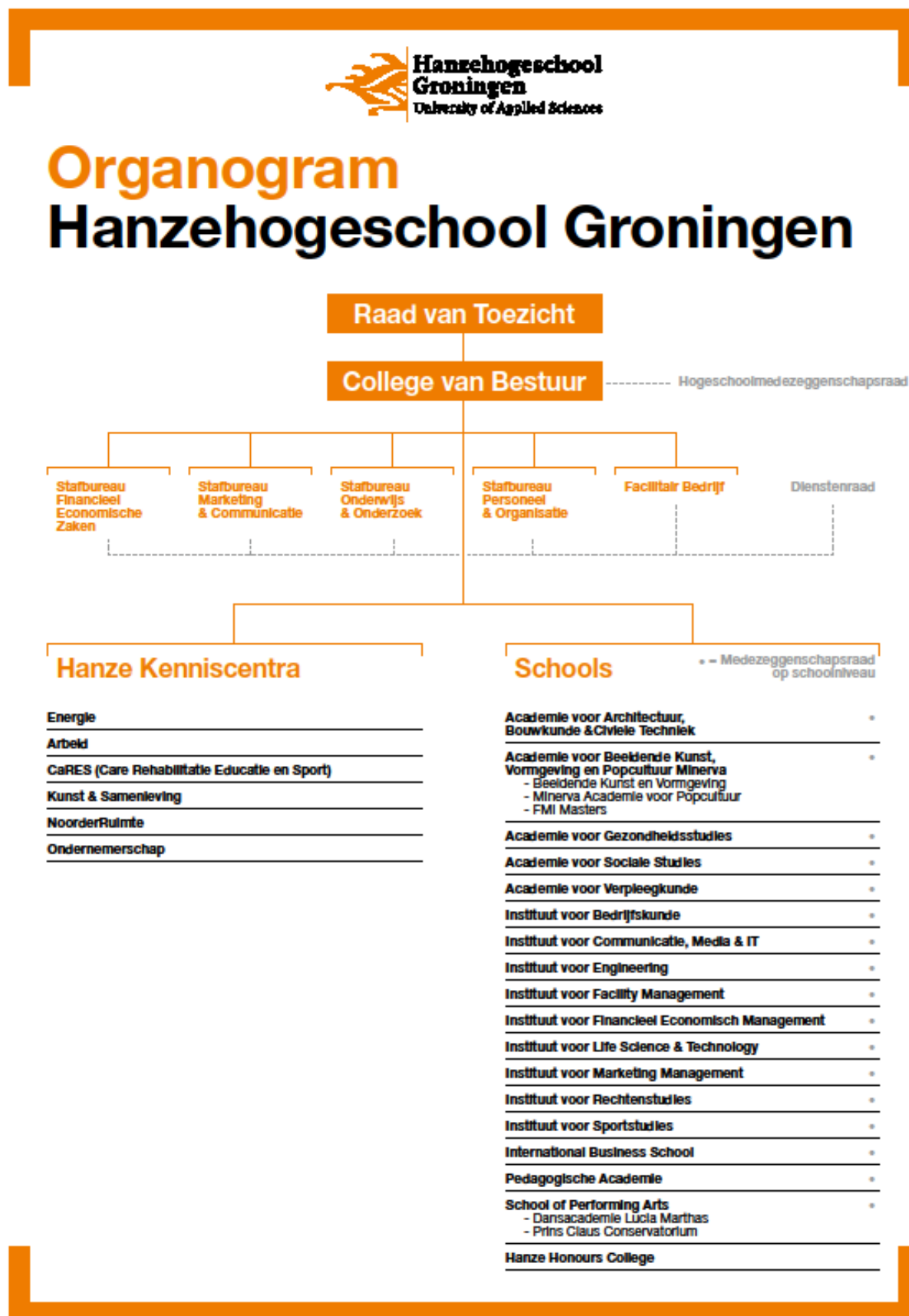
In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van de HG en de afdeling FB-Informatisering, team vernieuwing. Daarnaast wordt er een beknopte beschrijving gegeven van de portfoliosystemen die binnen de HG worden gebruikt.

2.1. Hanzehogeschool

De HG, heeft naast de vestiging in Groningen ook vestigingen in Assen, Leeuwarden en Amsterdam. In 2013 waren 2.947 medewerkers werkzaam bij de Hanzehogeschool en stonden 26.233 studenten ingeschreven, verdeeld over 17 schools. (Jaarverslag 2013, 2013) De Hanzehogeschool biedt 70 verschillende bachelor opleidingen, acht associate degree programma's en 17 masteropleidingen aan. (Hanzehogeschool Groningen, 2014)

HG profileert zich als kennisinstelling met 50 lectoraten en de zes verschillende kenniscentra, die gericht zijn op toegepast onderzoek, namelijk: Energie, Arbeid, CaRES (Care Rehabilitatie Educatie en Sport), Kunst & Samenleving, NoorderRuimte en Ondernemerschap. Dit gebeurt in nauw overleg met bedrijven en instellingen zonder winstoogmerk. (Jaarverslag 2013, 2014) Zie figuur 1 voor de HG organogram.

Figuur 1 Organogram Hanzehogeschool Groningen (Organogram, 2014)

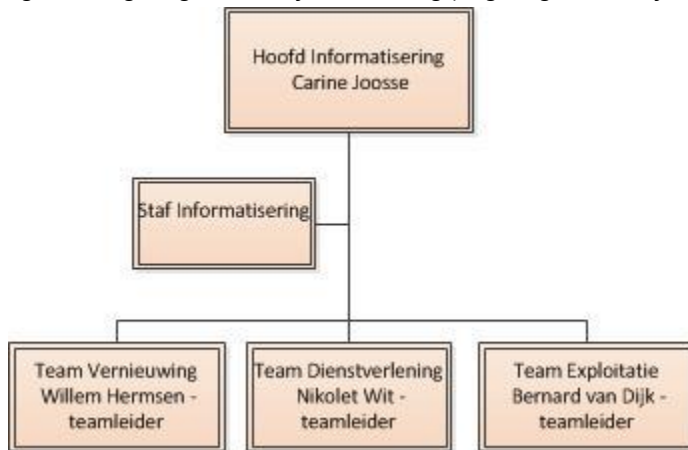
2.2. Team Vernieuwing

"De afdeling Informatisering van het Facilitair Bedrijf (FB-INF) verzorgt voor de hele HG de ICT-voorzieningen en telefonie". (Welkom, 2014) Binnen de afdeling Informatisering zijn er verschillende teams actief ¹:

- team dienstverlening
- team exploitatie
- team vernieuwing

Zie figuur 2 voor de FB-Informatisering organogram.

Figuur 2 Organogram FB-Informatisering (Organogram FB Informatisering, 2014)

"Het team Vernieuwing heeft een regiefunctie op het gebied van strategievorming ICT, informatievoorziening en sourcing. Werkzaamheden die worden uitgevoerd zijn:

- De afstemming van de in- en externe informatiebehoefte van de HG en de diensten die FB-Informatisering kan bieden om hieraan te voldoen.
- Het in kaart brengen van interne en externe ontwikkelingen in relatie tot informatievoorziening.
- De ontwikkeling en formulering van informatiebeleid, ICT-strategie en sourcingstrategie.
- De ondersteuning van het portefeuille-overleg Informatisering.
- Advisering van schools, staven en bedrijf bij planning en organisatie van informatievoorziening". (Team Vernieuwing, 2014)

¹ Dit was de situatie bij FB-Informatisering, bij aanvang van de afstudeeropdracht. Per 20 april 2015 is de afdeling Informatisering een stafafdeling. De hogeschool medezeggenschapsraad (HMR), heeft op 20 april 2015, ingestemd met "een verzelfstandiging van de afdeling Informatisering." (Medezeggenschapsjournaal 23 april 2015 Hanzehogeschool Groningen, 2015)

2.3. Digitale leer- en werkomgeving @Hanze

Bij de Hanzehogeschool Groningen wordt gebruik gemaakt van de volgende digitale leer- en werkomgeving systemen (DLWO): Blackboard, Osiris, OnStage, Kaltura mediaspace (intern HG videokanaal vergelijkbaar met YouTube), portfoliosysteem SASS, portfoliosysteem verpleegkunde, QuestionMark OnDemand (digitaal toetsen binnen de HG), webroom booking (boeken van projectruimten en lokalen) en overzicht beschikbare computerwerkplekken voor studenten.

2.4. Portfoliosystemen @Hanze

Binnen de HG worden verschillende portfoliosystemen gebruikt, dit kunnen portfoliosystemen zijn die Hanzebreed worden gebruikt, of binnen een bepaalde academie of opleiding worden ingezet. Van de binnen de HG gebruikte systemen zal een korte omschrijving gegeven worden.

Blackboard portfolio

In Blackboard is het Blackboard portfolio te vinden. Blackboard is de digitale leeromgeving (DLO) van de HG, het wordt ook aangeduid met Hanze Elektronische Leeromgeving (HELO). In december 2014 heeft er bij de HG een update van het Blackboard portfolio plaatsgevonden. De oude portfolio's die in de vorige versie van het Blackboard portfolio stonden zijn gemigreerd naar het nieuwe Blackboard portfolio. Naast het officiële Blackboard portfolio kan gebruik gemaakt worden van dagboeken en blogs. Met behulp van een dagboek kan de student communiceren met de docent zonder dat andere groepsleden deze communicatie kunnen inzien. Studenten kunnen blogs plaatsen in de Blackboard omgeving, dit kunnen individuele blogs of groepsblogs zijn. Docenten kunnen aan dagboeken en blogs commentaren en beoordelingen toevoegen. In het huidige Blackboard portfoliosysteem zijn van de volgende schools portfoliotemplates (een template geeft de structuur aan, hoe een portfolio is opgebouwd) opgenomen:

- Academie voor Architectuur, Bouwkunde en Civiele Techniek
- Academie voor Sociale Studies
- Academie voor Gezondheidsstudies
- Instituut voor Bedrijfskunde
- Prins Claus Conservatorium

Portfoliosysteem SASS

Dit is een portfoliosysteem die bij de deeltijdopleidingen (maatschappelijk werk en dienstverlening en sociaal pedagogische hulpverlening) die vallen onder de Academie voor Sociale Studies, gebruikt wordt.

Portfoliosysteem verpleegkunde

Bij de Academie voor Verpleegkunde wordt voor de deeltijdopleiding Master Advanced Nurse Practitioner het SASS portfolio gebruikt.

OnStage

Via dit systeem is het stage- en afstudeerproces van de student te volgen en kunnen stagebegeleiders vanuit de HG en student met elkaar communiceren. In OnStage levert de student zijn stageverslag en de afstudeerscriptie in.

Andere systeem naast portfoliosysteem @Hanze

Osiris

Gegevens van studenten worden vastgelegd in Osiris het studievoortgangssysteem van de HG. Hier kunnen studenten, docenten en begeleiders en onderwijsondersteuners de studievoortgang zien. Studenten kunnen zich inschrijven voor een cursus, examenonderdeel, toets of een minor. Ook is het mogelijk voor studenten om zich direct in te schrijven voor een toets en/of cursus, door het invoeren van de cursuscode.

2.5. Portfolio leren bij de Academie voor Architectuur, Bouwkunde & Civiele Techniek

Bij de Academie voor Architectuur, Bouwkunde & Civiele Techniek start men per 1 september 2015 met een nieuw curriculum waarin portfolio leren centraal staat. Hierbij is de student verantwoordelijk voor zijn portfolio. Voor meer informatie over portfolio leren, zie bijlage 9.

2.6. Blended learning

Binnen de HG wordt gebruik gemaakt van blended learning. Blended learning is een mix tussen klassikaal onderwijs en onderwijs wat op afstand gegeven wordt door middel van e-learning tools. Het opnemen van colleges is ook een vorm van blended learning. Een van de blended learning tools zijn MOOCs, Massive Open Online Courses die aangeboden worden door onder andere de Harvard University en sinds kort wordt door de International Business School van de Hanzehogeschool Groningen ook een MOOC aangeboden. "MOOCs have enabled students to engage in learning at their own pace". (Johnson, & Adams Becker, & Estrada, & Freeman, 2015, p. 17)

3. Theoretisch kader

In het theoretisch kader wordt de theoretische achtergrond omtrent portfolio's, digitale portfolio's en de digitale leer- en werkomgeving (DLWO) en procesflow weergegeven.

3.1. Wat is een portfolio?

Om onderzoek te kunnen doen naar de kritische succesfactoren van portfoliosystemen voor studenten is het van belang om te weten wat de herkomst is van portfolio's en wat de definitie hiervan is. Portfolio's komen uit de kunst en architectuurwereld. In een portfolio worden door kunstenaars en architecten werk dat ze vervaardigd hebben opgenomen. Ook beoordelingen en artikelen uit dagbladen kunnen deel uit maken van het portfolio. Met behulp van een portfolio probeert men mogelijke opdrachtgevers de kwaliteit van hun werk te laten zien. Voor portfolio's zijn verschillende definities in de literatuur gevonden. De definitie die gehanteerd zal worden met betrekking tot portfolio's. "Het begrip portfolio verwijst in het hoger onderwijs naar instrumenten die gemeenschappelijk hebben dat ze de unieke ontwikkeling van de student of het resultaat van die ontwikkeling zichtbaar maken". (Tartwijk, *et. al.*, 2003, p.10) (Tartwijk, *et al.*, 2003)

Definitie digitaal portfolio

Het onderzoek richt zich op digitale portfolio's daarom wordt de volgende definitie gehanteerd: "Een digitaal portfolio is een instrument dat de unieke ontwikkelingen van een student of het resultaat van die ontwikkeling zichtbaar maakt". (Slotman, & Fisser, & Gulmans, & Braspenning, & Veen, & Logtenberg, 2005, p. 11) Naast de term digitaal portfolio wordt ook de term e-portfolio veelvuldig gebruikt in de literatuur.

Portfoliotypen

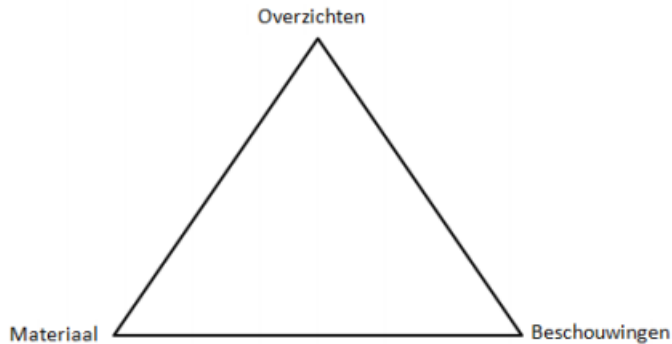
Om de te onderzoeken portfoliosystemen te kunnen indelen naar portfoliotype is het van belang te weten welke portfoliotypen onderscheiden worden. In de literatuur wordt in meeste gevallen gesproken over de volgende vier portfoliotypen:

- “Ontwikkelportfolio: ter ondersteuning en begeleiding van studenten voor het actief bijsturen van hun (academische) ontwikkeling, zowel op het gebied van studievoortgang als voor de ontwikkeling van academische competenties;
- Beoordelingsportfolio: ter beoordeling en formele validatie van (academische of eerder verworven) competenties, zodat de professional of academicus kan aantonen dat deze competenties beheerst worden;
- Showcaseportfolio: ter presentatie van (academische) competenties, bijvoorbeeld om de employability van de professional of academicus op de arbeidsmarkt te vergroten". (Ouwehand & Zanden, 2009, p. 7)
- Reflectieportfolio's (Overview, n.d., vertaald uit het Engels)

“Under the radar”

Een portfolio is opgebouwd uit verschillende elementen: overzichten, materiaal en beschouwingen, figuur 3. Bij overzichten moet men denken aan een overzicht van de materialen die studenten geüpload hebben, bij materiaal kan het gaan om documenten maar ook om video's. Bij beschouwingen gaat het om reflecties op het gemaakte werk. Ook artifacten zoals verslagen en reflectieverslagen maken deel uit van een portfolio.

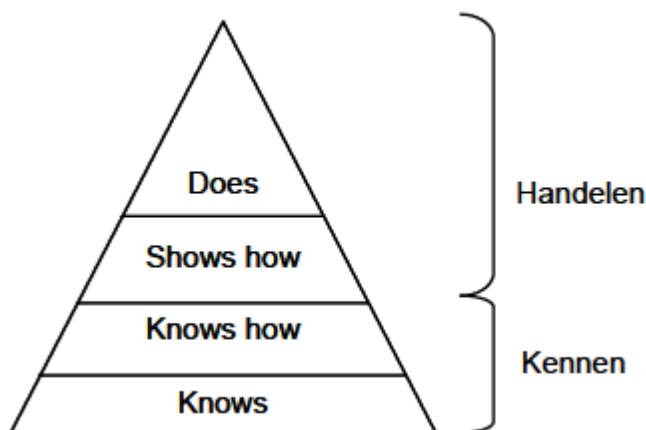
Figuur 3 Elementen van een portfolio (Tartwijk, et al., 2003, p.27)

3.2. Portfolio's in het leerproces

Portfolio's kunnen een belangrijke rol spelen in het leerproces. In de piramide van Miller worden vier verschillende levels van vaardigheden onderscheiden. Elk level vormt de basis voor het volgende level. De verschillende levels die in de piramide aangegeven worden zijn: Knows, Know how, Shows how en Does. Er wordt daarnaast nog een onderscheid gemaakt tussen de aspecten kennen en handelen. Het “does” niveau van de driehoek van Miller kan aangetoond worden met behulp van een portfolio. (Tartwijk, et al., 2003) Zie figuur 4.

Figuur 4 Driehoek van Miller (Tartwijk, et al., 2003, p.15)

Digitale leer- en werkomgeving

De digitale leer- en werkomgeving (DLWO) is de omgeving waar de student mee werkt en heeft daarom een connectie met het onderwerp portfoliosystemen. De DLWO wordt door de Wetenschappelijk Technische Raad van SURF als volgt gedefinieerd: "De digitale leer- en werkomgeving is het geheel van systemen dat het studenten, onderzoekers, medewerkers en gasten

van hoger onderwijsinstellingen mogelijk maakt om hun activiteiten uit te voeren. De DLWO is daarmee dus geen systeem of applicatie, maar een door een instelling georganiseerd samenstel van digitale diensten". (SURF, 2012, p. 9) Een portfoliosysteem is een subset van een digitale leeromgeving (DLO), dit betekent dat een portfoliosysteem onderdeel uit maakt van een DLO en niet dat een portfoliosysteem in zijn geheel een DLO is.

ePortfolio maturity matrix

Door Europortfolio is een concept maturity matrix voor ePortfolio's opgesteld, dit model is van belang om de verschillende volwassenheid- en usability stadia van de HG portfoliosystemen te kunnen duiden, bijlage 4. "Europortfolio is a not-for profit association being developed with the support of European Commission as a central part of EPNET project, dedicated to exploring how ePortfolios and ePortfolio related technologies and practices can help empower individuals, organisations and wider society". (Europortfolio,n.d.)

3.3. Succesfactoren ePortfolio

In het kader van het onderzoek is het van belang om te weten wat de succesfactoren van eportfolio's zijn. Uit de literatuur komen de volgende succesfactoren met betrekking tot eportfolio's naar voren.

- Ownership
- Support
- Data transportability

Ownership

Eigenaarschap oftewel ownership is een van de succesfactoren met betrekking tot eportfolio's. "The e-portfolio processes and outcomes need to be owned by the student. This view leads to considering portability, choice of tool (use of their own phone, camera, audio recorder, Web 2.0 application, for example.) since there are frequently preconceptions that:

- There needs to be one e-portfolio for life. (Learners want to have control over their e-portfolio and expect portability of data; institutionally 'owned' systems can be treated with suspicion);
- Bespoke technologies, i.e. PDAs and digital cameras are best for information capture in the workplace. (The evidence is that students will more readily use their own technologies, for example, the camera and audio recorder on their own mobile phones)". (Joyes, & Gray, & Hartnell-Young, 2009, p. 492)

Daarnaast is het volgende van belang met betrekking tot eigenaarschap. "Learners are more likely to engage in e-portfolio-based work if they are involved in the initial decision making and can place their personal stamp on their e-portfolios. Learners may prefer tools that allow personalization of the interface". (JISC, 2012, p. 6)

Support

Ondersteuning bij het gebruik van eportfoliosystemen is een belangrijke succesfactor voor eportfolio's. “For full engagement with eportfolios, studies have shown that students need technological guidance as well as an understanding of the goals/outcomes for the eportfolios in order to help the eportfolio transcend merely as being a collection of documents (...)”. (Wakimoto, & Lewis, 2014, p. 53)

Ondersteuning blijkt ook van belang bij de adoptie van een eportfolio. “Once online guidance and exemplars are in place, most institutions have found that support and testimony from peers has the greatest impact on early adoption. As e-portfolio use can involve fundamental changes to curriculum design and delivery, advice from experienced peers and mentor is likely to be perceived as helpful by both practitioners and learners”. (JISC, 2012, p. 6)

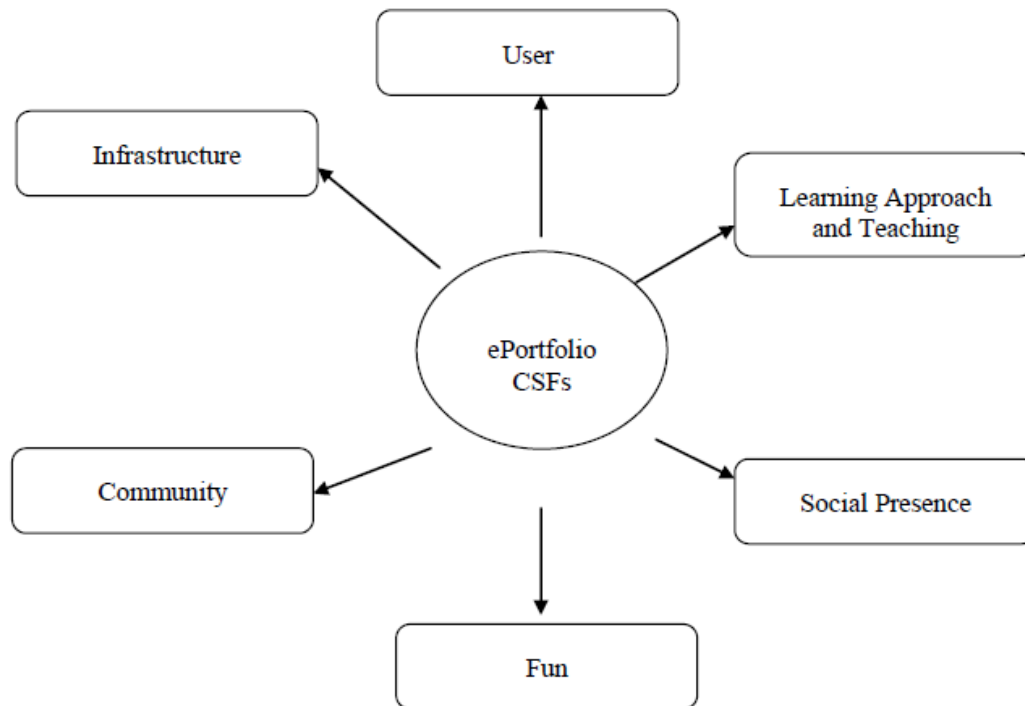
“Data transportability

“As users import all their data into the centralized e-portfolio server of an institution, it is essential for users to be able to transport their information as they move from one education institution to another”. (Kim, & Kee Ng, & Lim, 2010, p. 1020)

3.4. Kritische succesfactoren

Uit literatuuronderzoek naar de kritische succesfactoren bij de implementatie van digitale portfolio's zijn de volgende kritische succesfactoren naar voren gekomen, zie figuur 5. Deze factoren zijn van belang bij de implementatie van portfoliosystemen. “Four of the CSFs are derived from an overview of previous CSF studies on elearning and mlearning (i.e. mobile learning), while two are based on studies of website usability and social network applications”. (Keat Teoh, 2011, p. A-61)

Figuur 5 Kritische succesfactoren ePortfolio's (Keat Teoh, 2011, p. A-68)

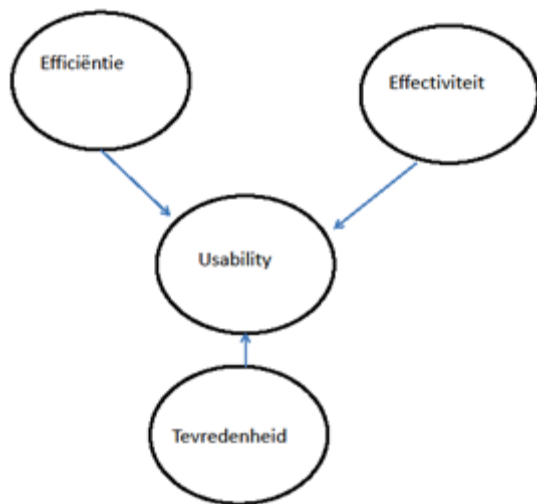
“Two other factors from previous research, found to significantly impact web experience, are social presence and fun”. (Keat Teoh, 2011, 2011, p. A-67)

3.5. Gebruiksvriendelijkheid

Voor het gebruik van een portfoliosysteem, speelt de gebruiksvriendelijkheid van het gebruikte systeem een zeer belangrijke rol. Dit geldt vooral voor de acceptatie van een portfoliosysteem. Gebruiksvriendelijkheid wordt ook wel aangeduid met user experience (UX) of usability. De definitie van usability die weergegeven is, is de definitie volgens de ISO 9241-11 norm: "Usability is de mate waarin een product door gebruikers in een gebruikerscontext kan worden gebruikt om doelen, effectief, efficiënt en naar tevredenheid te bereiken". (Hylkema, & Postma, & Simons, 2013, p.34)

De in de ISO norm genoemde usability aspecten spelen een rol in de website usability. Daarnaast zijn deze factoren van belang bij de usability, figuur 6.

Figuur 6 Usability onderdelen die een rol spelen bij een website. (Kassenaar, & Rijswijk, & Haspel, 2003, p. 26)

3.6. Modellen

De volgende modellen hebben een relatie met gebruiksvriendelijkheid en zijn van belang om gebruiksvriendelijkheid beter te kunnen duiden.

User Experience Honeycomb

Peter Morville heeft het User Experience Honeycomb ontwikkeld, figuur 7. Het User Experience Honeycomb model bestaat uit elementen.

Figuur 7 User Experience Honeycomb (User Experience Basic, n.d.)

“Under the radar”

"He notes that in order for there to be a meaningful and valuable user experience, information must be:

- **Useful:** Your content should be original and fulfill a need
- **Usable:** Site must be easy to use
- **Desirable:** Image, identity, brand, and other design elements are used to evoke emotion and appreciation
- **Findable:** Content needs to be navigable and locatable onsite and offsite
- **Accessible:** Content needs to be accessible to people with disabilities
- **Credible:** Users must trust and believe what you tell them"

(User Experience Basics, n.d.)

Elements of User Experience diagram

De diagram van Jess James Garrett is ook van belang met betrekking tot de user experience. Deze diagram is vooral gericht op websites, het model is opgenomen om meer inzicht te krijgen in de verschillende elementen van user experience, figuur 8.

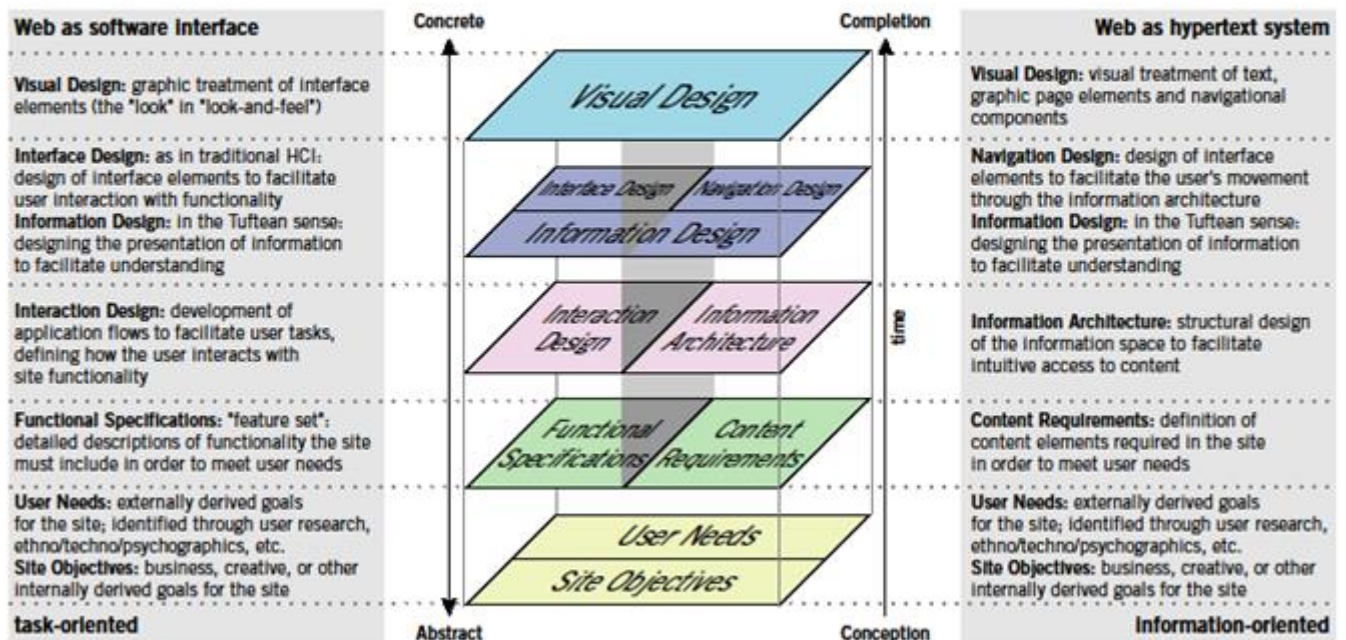
Figuur 8 Elementen van gebruikersvriendelijkheid

The Elements of User Experience

Jesse James Garrett
jg@jg.net

30 March 2000

A basic duality: The Web was originally conceived as a hypertextual information space; but the development of increasingly sophisticated front- and back-end technologies has fostered its use as a remote software interface. This dual nature has led to much confusion, as user experience practitioners have attempted to adapt their terminology to cases beyond the scope of its original application. The goal of this document is to define some of these terms within their appropriate contexts, and to clarify the underlying relationships among these various elements.

This picture is incomplete: The model outlined here does not account for secondary considerations (such as those arising during technical or content development) that may influence decisions during user experience development. Also, this model does not describe a development process, nor does it define roles within a user experience development team. Rather, it seeks to define the key considerations that go into the development of user experience on the Web today.

© 2000 Jesse James Garrett

<http://www.jg.net/ia/>

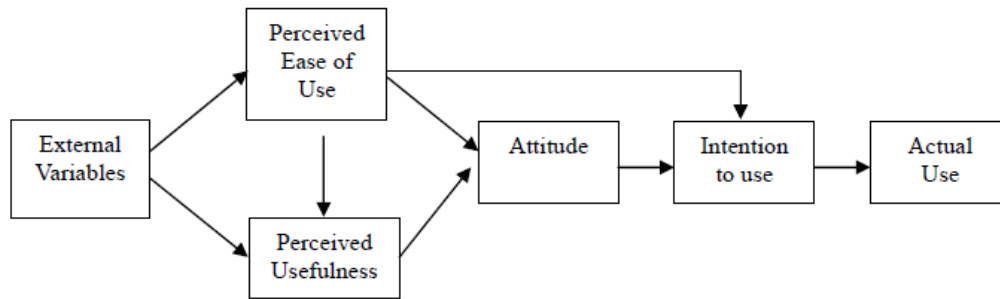
Geraadpleegd op 9 juli 2015 van <http://www.jg.net/elements/pdf/elements.pdf> , gepubliceerd op 30 maart 2000.

Technology Acceptance Model

Technology Acceptance Model (TAM), is een model dat inzicht geeft in de verschillende aspecten die een rol spelen bij de acceptatie van technologie en het gebruik ervan, figuur 9.

"TAM explores the relationship between the user's sense and sensibility for technology applications to establish an acceptance model of IT users in the hopes of deriving a model of behavior intension from users' acceptance of new technologies. (Chen, & Chang, & Chen, & Huang, & Chen, 2012, p. 115)

Figuur 9 Technology Acceptance Model (Chen, et al., 2012, p. 115)

Gebruikerskwaliteit

Om de gebruikerskwaliteit van een product weer te geven kan gebruik gemaakt worden van het gebruikskompas. Het instrument maakt zichtbaar welke onderdelen van een product qua gebruikerskwaliteit goed zijn. Daarnaast maakt het instrument zichtbaar welke punten aanpassingen vereisen met betrekking tot de gebruikerskwaliteit. (Valkenburg, & Vos-Vlamings, & Bouma, & Willems, 2008) Dit is het gebruikskompas zoals deze gebruikt wordt door usability expert Martin Specken, hij heeft aan het model assen toegevoegd, dit maakt het eenvoudiger om weer te geven welke elementen goed of minder goed scoren, figuur 10.

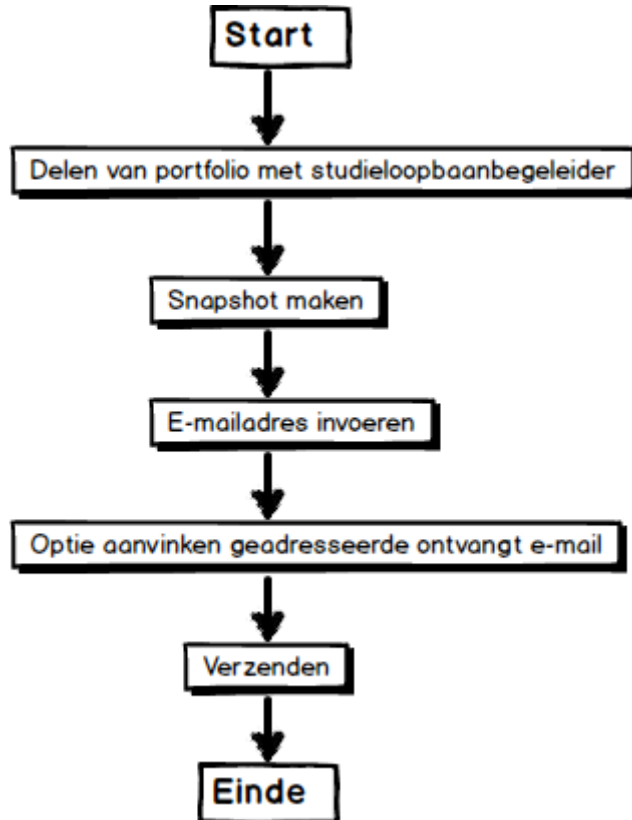
Figuur 10 Gebruikerskompas (Specken, 2013)

3.7. Procesflow

De procesflow van een portfoliosysteem kan weergegeven worden door een procesflowdiagram, figuur 11. In deze procesflow wordt een voorbeeld van het delen van een portfolio weergegeven. “In een proces flow diagram volgen we de entiteit die door het proces stroomt (een product, een aanvraag, een klacht een...) als het ware met de camera op de schouder”. (Oosterhoorn, 2014, p. 16)

Figuur 11 Voorbeeld procesflowdiagram

3.8. Aandachtspunten bij inrichting digitale portfoliosystemen

Belangrijke aandachtspunten voor de inrichting van digitale portfoliosystemen zijn.

“Onderstaande stappen bieden een leidraad bij het inrichten van een e-portfolio:

- Definieer de doelstelling: ‘Waarvoor wil ik het e-portfolio inzetten? ‘Wat wil ik bereiken?’
- Bedenk: ‘Wie en wat heb ik daarvoor nodig? Welke informatie en inzichten?’
- Verbind die mensen en partijen in de keten die onderdeel zijn van de oplossing.
- Organiseer de benodigde technische randvoorwaarden”. (Calibris, 2011, p. 27)

4. Onderzoeksontwerp

In dit hoofdstuk wordt het onderzoeksontwerp en de doelstelling van het onderzoek weergegeven. Het onderzoeksmodel geeft weer welke zaken uitgezocht zijn om de geformuleerde doelstelling te bereiken. De onderzoeksobjecten, centrale vragen en deelvragen worden weergegeven. Tevens wordt ingegaan op het type onderzoek, onderzoeksstrategie, onderzoeksmethodologie en onderzoeksverantwoording.

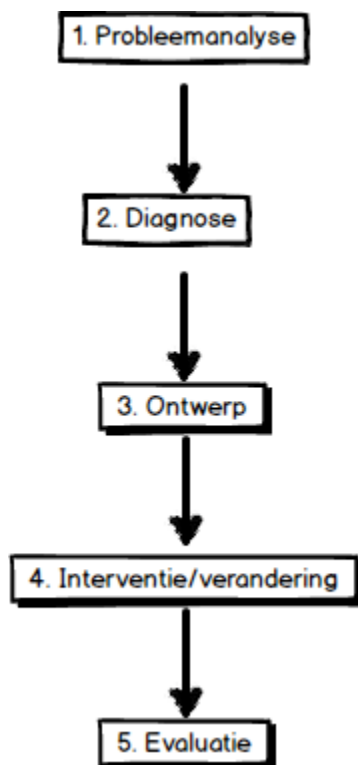
4.1 Doelstelling

De doelstelling bestaat uit twee gedeelten een A-deel en een B-deel. Daarnaast wordt aangegeven in welke fase van de interventiecyclus het onderzoek zich bevindt.

Interventiecyclus

In de interventiecyclus worden de vijf verschillende fasen van onderzoek weergegeven, probleemanalyse, diagnose, ontwerp, interventie/verandering en evaluatie, figuur 12. Het betreft praktijkgericht onderzoek, daarom wordt aangegeven in welke fase het van de interventiecyclus het onderzoek zich bevindt.

Figuur 12 Interventiecyclus

Het onderzoek naar de studentenportfolio's bevindt zich in de diagnosefase van de interventiecyclus. Omdat er gekeken wordt naar de achtergronden van het studentenportfolio. In het diagnostisch onderzoek zal er opinieonderzoek uitgevoerd worden. Het is belangrijk om te onderzoeken hoe studenten aankijken tegen de verschillende portfoliosystemen van de HG, omdat zij de belangrijkste gebruikers zijn.

A-gedeelte & B-gedeelte van de doelstelling

In het A-gedeelte van de doelstelling wordt weergegeven wat het onderzoek moet opleveren. In het B-gedeelte wordt het onderzoek bekeken vanuit de onderzoeker, wat de onderzoeker doet om het A-gedeelte van de doelstelling op te kunnen leveren. Het A- en B-gedeelte van de doelstelling wordt met elkaar verbonden door het woord *door*.

A-gedeelte

Het doen van aanbevelingen aan SB-Informatisering, team vernieuwing van de Hanzehogeschool Groningen, over de informatiebehoeften van de gebruikers (studenten) van portfoliosystemen en over de kritische succesfactoren (o.a. gebruikersvriendelijkheid, procesflow) van het gebruik van portfoliosystemen. Dit met het oog op het vraagstuk of er centrale diensten veranderd of ontwikkeld moeten worden.

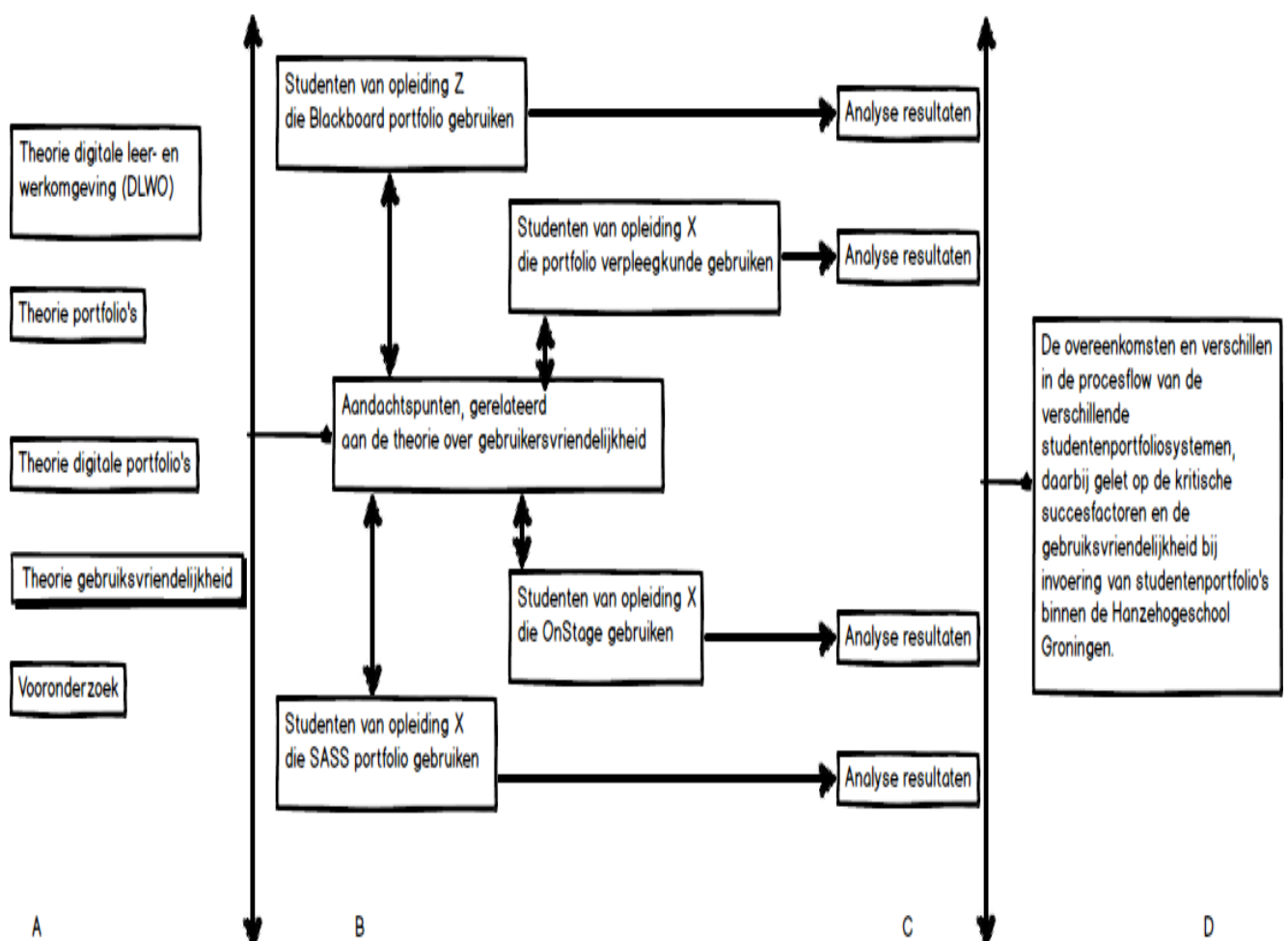
door

B-gedeelte

Het geven van inzicht in de meningen van studenten ten aanzien van de kritische succesfactoren van de portfoliosystemen door middel van het houden van interviews.

Het onderzoeksmodel wordt weergegeven in figuur 13.

Figuur 13 Onderzoeksmodel

Onderzoeksubjecten

Per portfoliosysteem (Blackboard portfolio, OnStage, SASS portfolio) zijn tussen de 3 en 5 interviews per systeem gehouden. Er is voor dit aantal respondenten gekozen omdat met tussen de 3 en 5 interviews een goed beeld verkregen kan worden van de kritische succesfactoren met betrekking tot portfoliosystemen.

Verwoording onderzoeksmodel

A. Het A-gedeelte heeft betrekking op de theorie over de DLWO, portfolio's, digitale portfolio's en de gebruiksvriendelijkheid. Daarnaast is er een vooronderzoek uitgevoerd en heeft er literatuuronderzoek plaatsgevonden. Dit leverde aandachtspunten met betrekking tot 'de key succesfactoren' van portfoliosystemen op, onder andere ten aanzien van gebruiksvriendelijkheid en procesflow.

Levert

B. De onderzoeksubjecten zijn studenten die het Blackboard portfolio gebruiken. Studenten die gebruik maken van het SASS portfolio. Studenten die gebruik maken van OnStage. Studenten die gebruik maken van het verpleegkunde portfolio.

C. Alle informatie die verzameld is in de B-fase van het onderzoeksmodel is geanalyseerd.

D. De analyses van het C-gedeelte resulteren in een overzicht van de kritische succesfactoren en factoren die van belang zijn voor wat betreft gebruikersvriendelijkheid van de studentenportfolio's en de procesflow van de studentenportfolio's binnen de HG.

Centrale vragen & deelvragen

De centrale vragen worden weergegeven door middel van de cijfers 1 tot en met 3. De deelvragen worden onder de geformuleerde centrale vraag weergegeven.

1. Wat zijn gelet op het vooronderzoek en het literatuuronderzoek de aandachtspunten met betrekking tot de kritische succesfactoren van de binnen de HG gebruikte portfoliosystemen?

- Wat is er bekend over de kritische succesfactoren met betrekking tot portfoliosystemen?
- Welke modellen zijn er met betrekking tot de kritische succesfactoren van portfoliosystemen?
- Welke portfoliosystemen zijn er binnen de Hanzehogeschool en hoe worden ze gebruikt?

2. Wat vinden de verschillende studentgroepen van de door hen gebruikte portfoliosystemen gelet op de geformuleerde aandachtspunten met betrekking tot de kritische succesfactoren?

- Wat vinden studenten die gebruik maken van het portfoliosysteem Blackboard portfolio van het systeem en wat zijn de kritische succesfactoren voor de studenten?
- Wat vinden studenten die gebruik maken van het portfoliosysteem OnStage van het systeem en wat zijn de kritische succesfactoren voor de studenten?
- Wat vinden studenten die gebruik maken van het SASS portfolio van het systeem en wat zijn de kritische succesfactoren voor de studenten?
- Wat vinden studenten die gebruik maken van het portfolio verpleegkunde van het systeem en wat zijn de kritische succesfactoren voor de studenten?

3. Wat zegt een vergelijking van de analyseresultaten van de verschillende studentgroepen en de daarbij behorende portfoliosystemen over de overeenkomsten en verschillen met betrekking tot de kritische succesfactoren?

- Wat zijn de eisen van studenten die werken met het Blackboard portfolio ten aanzien van de kritische succesfactoren?
- Wat zijn de eisen van studenten die werken met OnStage ten aanzien van de kritische succesfactoren?
- Wat zijn de eisen van studenten die werken met het SASS portfolio ten aanzien van de kritische succesfactoren?
- Wat zijn de eisen van studenten die werken met het verpleegkunde portfolio ten aanzien van de kritische succesfactoren?

Onderzoeksstrategie

De onderzoeksstrategie die gehanteerd wordt is een casestudy, hierbij is sprake van kwalitatief, diepgaand en praktijkgericht onderzoek. Er is gekozen voor een casestudy omdat er diepgaand onderzoek nodig is naar de kritische succesfactoren van digitale portfoliosystemen die binnen de HG bij de verschillende schools en/of opleidingen gebruikt worden en de gebruikersmotieven van de gebruikers (studenten) waarom ze deze systemen gebruiken.

Praktijkgericht onderzoek

Het onderzoek betreft een praktijkgericht onderzoek omdat er sprake is van empirisch onderzoek. Hierbij wordt veldonderzoek uitgevoerd en worden er interviews gehouden met studenten van de HG die gebruik maken van de verschillende portfoliosystemen die aangeboden worden door de HG. Daarnaast is het praktijkgericht onderzoek omdat het onderzoek informatie oplevert die SB-Informatisering, team vernieuwing van de HG kan helpen met het bepalen welke diensten er op het gebied van studentenportfolio's verbeterd of ontwikkeld moeten worden.

Onderzoeksmethodologie

Informatieverzameling geschiedt door interviews met studenten en docenten (docenten in verband met werking van de portfoliosystemen en benadering studenten), literatuuronderzoek en door onderzoek naar de binnen de HG draaiende portfoliosystemen. De methode literatuuronderzoek is gebruikt om relevante literatuur omtrent de verschillende onderwerpen die een relatie hebben met digitale portfolio's te kunnen achterhalen. Om de eerste centrale vraag te kunnen beantwoorden wordt literatuuronderzoek ingezet om interview vragen te formuleren. Met de uitkomst van het literatuuronderzoek zijn interviewvragen geformuleerd. Interviews worden gehouden aan de hand van een topiclijst die geformuleerd is op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek. De anonimiteit van de geïnterviewden zal gewaarborgd worden door onder andere de interviews te anonimiseren.

4.2. Onderzoeksverantwoording

In de onderzoeksverantwoording wordt ingegaan op de validiteit, betrouwbaarheid van het onderzoek en de beperkingen van het onderzoek.

Validiteit

Het onderzoek is alleen valide voor de digitale portfoliosystemen Blackboard portfolio, OnStage, SASS portfolio en portfolio verpleegkunde die door studenten die studeren aan de HG gebruikt worden. Het onderzoek doet geen uitspraken over alle digitale portfoliosystemen die door studenten bij andere HBO instellingen in Nederland gebruikt worden.

Betrouwbaarheid van het onderzoek

Tijdens de interviews is er gebruik gemaakt van een topiclijst, dit om er zeker van te zijn dat alle vragen die relevant zijn, worden gesteld tijdens het interview. Daarnaast zijn er verslagen opgesteld van de gehouden interviews.

Beperkingen van het onderzoek

De beperkingen van het onderzoek zijn dat er alleen uitspraken gedaan kunnen worden over de digitale portfoliosystemen die bij de Hanzehogeschool door studenten gebruikt worden (Blackboard portfolio, OnStage, SASS portfolio en portfolio verpleegkunde). Er kunnen geen uitspraken gedaan worden over de digitale portfoliosystemen die bij andere HBO instellingen in Nederland door studenten gebruikt worden.

5. Verantwoording onderzoek

Hierbij wordt een verantwoording gegeven voor de manier waarop dit onderzoek is uitgevoerd. De volgende elementen worden behandeld de onderzoeksopzet, vooronderzoek en het uiteindelijke onderzoek zelf.

5.1. Onderzoeksopzet

Voor de onderzoeksopzet is overleg gevoerd met de opdrachtgever. Daarnaast is er literatuuronderzoek uitgevoerd naar de portfoliosystemen die binnen de HG gebruikt worden. Aan de hand van uitgevoerde literatuuronderzoek zijn de volgende elementen onderzocht:

- Eigenaarschap
- Gebruiksvriendelijkheid
- Ondersteuning
- Data transportability

Deze aandachtspunten zijn deels gebaseerd op de ePortfolio maturity matrix en andere publicaties over digitale studentportfoliosystemen. In het onderzoek binnen de Hanze zijn deze aandachtspunten nader onderzocht. De aandachtspunten ownership (eigenaarschap) en usability (gebruiksvriendelijkheid) zijn gebaseerd op de ePortfolio maturity matrix. Voor deze matrix is gekozen om het volwassenheidsniveau van de bij de Hanzehogeschool gebruikte portfoliosystemen te kunnen duiden. De onderzoeksresultaten geven het volgende beeld.

5.2. Vooronderzoek

Om het uiteindelijke onderzoek uit te kunnen voeren is er eerst een vooronderzoek uitgevoerd, met als doel inzicht te krijgen in de werking van de verschillende portfoliosystemen en input te genereren voor de topiclijsten voor studenten. Voor de interviews is een topiclijst opgesteld die gebaseerd is op het uitgevoerde literatuuronderzoek. Van de interviews zijn audio opnamen gemaakt, deze zijn getranscribeerd en voorzien van labels.

Er zijn interviews gehouden met functioneel beheerders van Blackboard, SASS portfolio, school Blackboard coördinatoren en/of docenten van academies, instituten en het onderstaande stafbureau.

- Stafbureau Onderwijs & Onderzoek
- Instituut voor Marketing Management
- Academie voor Gezondheidsstudies
- Pedagogische Academie
- Academie voor Architectuur, Bouwkunde & Civiele Techniek

Via een functioneel beheerder Blackboard van het Stafbureau Onderwijs & Onderzoek is een overzicht van school Blackboard coördinatoren verkregen. Van de academies en schools waarvan niet bekend is of er door de academie/school gebruik gemaakt wordt van het portfolio, zijn de school Blackboard coördinatoren, telefonisch en via de mail benaderd. Van de negen gemaakte school Blackboard coördinatoren, is er van één coördinator geen reactie ontvangen. Per abuis is de functioneel beheerder van instituut voor Financieel Economische Management niet gemaaild. Via mijn opdrachtgever heb ik vernomen dat bij dit instituut het Blackboard portfolio wordt gebruikt voor studieloopbaanbegeleiding.

SASS portfolio

Er zijn interviews gehouden met de functioneel beheerder van het SASS portfolio en een docent die het portfolio gebruikt bij de deeltijdopleidingen maatschappelijk werk en dienstverlening (MWD) en sociaal pedagogische hulpverlening (SPH). Met een docente die het portfolio gebruikt voor de Master Social Work (MSW) is zowel telefonisch als mailcontact geweest. Met de functioneel beheerder van het portfolio bij de Academie voor Gezondheidsstudies is mailcontact geweest.

Hanze Professionals en Bedrijven

Bij Hanze Professionals en Bedrijven wordt gebruik gemaakt van het portfoliosysteem wat door Studio Woesteijn (SASS portfolio) ontwikkeld is. Er is een interview gehouden met een docent van Hanze Professionals en Bedrijven.

OnStage

Er is een interview gehouden met de projectleider van OnStage. Om inzicht te krijgen in de werking van OnStage is een functioneel beheerder geïnterviewd voor de clusters kunsten en economische schools.

5.3. Eigenlijke onderzoek

Omdat het aantal studenten wat via de geïnterviewden benaderd kon worden voor interviews, te gering was, is er op andere manieren geprobeerd om studenten te bereiken. Er is voor gekozen om een les van de duaal opleiding Commerciële Economie te bezoeken, om te vragen of studenten mee zouden willen werken aan een interview over het Blackboard portfolio. Navraag leerde dat deze studenten geen gebruik maken van het portfolio. Er zijn in tegenstelling tot wat in het onderzoeksmodel vermeld staat, geen studenten geïnterviewd die het SASS portfolio gebruiken bij de Academie voor Verpleegkunde.

Bericht op intranet Hanze en tweet

Er is besloten om op het intranet van de Hanzehogeschool een oproep te plaatsen om studenten te kunnen interviewen. Het bericht is door een medewerker van de Hanze aangepast en geplaatst op het intranet van de Hanzehogeschool, bijlage 2. Daarnaast is er door een medewerker HG een tweet geplaatst op het Twitteraccount van de Hanzehogeschool, bijlage 3.

Blackboard portfolio

De geïnterviewde studenten voor het Blackboard portfolio zijn voornamelijk studenten die gebruik gemaakt hebben van het oude Blackboard portfolio, het portfolio voor de update van december 2014. Eén geïnterviewde studente maakt gebruik van het nieuwe Blackboard portfolio. In totaal zijn vier studenten geïnterviewd.

OnStage

Via de functioneel beheerder van OnStage bij het instituut voor Communicatie, Media & IT, is er contact gezocht met de stagecoördinator van het instituut voor de opleidingen informatiedienstverlening en –management, communicatiesystemen en communication multimedia and design (dit is de nieuwe naam voor de opleiding communicatiesystemen per 1 september 2015). (Hanzehogeschool, 2014)

Van de opleiding informatiedienstverlening en –management zijn 9 studenten benaderd, dit is exclusief één student die in het buitenland stage loopt. Voor de majors Game Design & Development

“Under the radar”

zijn 9 studenten benaderd, waarvan per abuis is een student die in het buitenland op stage is, benaderd. Voor zowel de opleiding Web & Mobile Services en de major Multimedia Concepting & Design en BDM zijn elk 10 studenten benaderd. In totaal zijn zeven studenten geïnterviewd, hiervan is één interview gehouden in het Engels met twee studenten van de International Business School.

SASS portfolio

Voor het SASS portfolio zijn drie studenten geïnterviewd. Van de twee geïnterviewde studenten over het Master Social Work, maakte één studente gebruik van Blackboard om documenten in te leveren en maakte geen gebruik van het MSW dossier zelf.

Hanze Professionals en Bedrijven

Bij Hanze Professionals en Bedrijven is één interview gehouden met een student van de opleiding praktijkondersteuner huisartszorg GGZ (POH-GGZ) over het portfolio.

Validiteit gehouden onderzoek

Het aantal studenten dat geïnterviewd is, is gering. Het onderzoek doet geen uitspraken over welke andere portfoliosystemen nog meer gebruikt worden binnen de HG. Daarnaast is geen onderzoek gedaan naar studenten die hun eigen portfoliosysteem gebruiken. De bevindingen uit de interviews zijn niet geverifieerd met specialisten van de verschillende portfoliosystemen.

6. Resultaten vooronderzoek

In dit hoofdstuk wordt het vooronderzoek weergegeven. Het vooronderzoek wordt uitgevoerd om inzicht te krijgen in de werking van de verschillende portfoliosystemen die binnen de Hanzehogeschool gebruikt worden. Eerst wordt het type portfoliosysteem weergegeven. Vervolgens wordt de werking van de portfoliosystemen toegelicht. Daarna worden de topiclijsten weergegeven die gebruikt zijn tijdens interviews met medewerkers van de HG en studenten. De uitkomsten van de interviews met de medewerkers van de HG worden weergegeven.

6.1. Beoordelingsportfolio & ontwikkelportfolio

Voor het SASS portfolio geldt dat het een beoordelingsportfolio en geen showcase portfolio is. OnStage is geen portfoliosysteem maar meer ter verantwoording van het stage- en afstudeerproces. “Ik denk dat de opbouw van een inspectieproof systeem, voor iedereen rust geeft”. (respondent 1, persoonlijke communicatie, 21 april 2015) Blackboard portfolio is een ontwikkelportfolio en voor een klein deel beoordelingsportfolio, maar zeker geen showcaseportfolio. Een medewerker van het Stafbureau Onderwijs & Onderzoek meldt het volgende over het Blackboard portfolio. “Dus het is nu veel meer een beoordelingsportfolio geworden waarin je beoordeelde stukken vanuit een course kunt integreren in je portfolio”. (respondent 2, persoonlijke communicatie, 16 april 2015)

Blackboard portfolio

In het Blackboard portfolio kan de student een eigen portfolio aanmaken, het eigenaarschap voor dit portfolio ligt bij de student. Het aanmaken van een portfolio kan op twee manieren de student kan een portfolio aanmaken op basis van een template dat door de opleiding is vastgesteld, figuur 15. Daarnaast kan een student ook een portfolio aanmaken dat niet gebaseerd is op een template.

Figuur 15 Portfolio template Academie voor Architectuur, Bouwkunde en Civiele Techniek -opleiding Civiele Techniek (bewerkt)

Blackboard, (n.d.) *Geef als titel je klas je achternaam, voornaam en studentnummer.* [Screenshot].

Geraadpleegd op 2 juli 2015, van

https://Blackboard.hanze.nl/webapps/portfolio/viewer/ffd6a174447946ee95d3bc466e40570d/content/Portfolio_92567_1_Home.html

Delen Blackboard portfolio

De student beslist met wie hij zijn portfolio wil delen door middel van het delen van een snapshot (een momentopname van het portfolio). De student kan zijn portfolio delen met gebruikers binnen de Hanzehogeschool bijvoorbeeld zijn slb'er, externe gebruikers, courses, organisaties en de

verschillende rollen binnen instituten. Ook bestaat er de mogelijkheid om het portfolio te delen met all system accounts wanneer een student zijn portfolio op deze manier deelt dan is het portfolio van de student zichtbaar voor heel de Hanze.

Wanneer de student zijn portfolio aanpast dient de student, het oude snapshot te verwijderen en een nieuw snapshot te maken en het portfolio opnieuw delen met de desbetreffende gebruikers. Een docent kan in een course een portfolio assignment opdracht aanmaken, om het portfolio in te laten leveren door middel van een portfolio assignment opdracht. Een Blackboard portfolio kan niet gescand worden op plagiaat. Studenten kunnen in het portfolio artifacts toevoegen, artifacts zijn bewijsstukken die studenten zelf kunnen toevoegen.

In gesprek met de opdrachtgever zijn de volgende punten naar voren gekomen.

In Blackboard is wel de mogelijkheid om documenten in te leveren via SafeAssignment. De docent dient voor de desbetreffende opdracht echter wel een SafeAssignment aan te maken. De uitkomst van de Safe Assignment kan de student opnemen in zijn Blackboard portfolio.

Inleveren portfolio via portfolio assignment

Als door de docent een portfolio assignment is aangemaakt kan de student zijn portfolio inleveren via een portfolio assignment. Het portfolio dat ingeleverd wordt is een momentopname van het portfolio. Portfolio's die via de portfolio assignment ingeleverd worden, kunnen niet op plagiaat gecheckt worden omdat portfolio assignment geen plagiaatscanner bevat. In figuur 16 wordt de workflow weergegeven.

Figuur 16 Workflow Blackboard portfolio

Gebruik Blackboard portfolio @Hanze

In tabel 1 wordt een overzicht gegeven van het gebruik van het Blackboard portfolio binnen de Hanzehogeschool. Hierbij moet opgemerkt worden dat er geen volledig overzicht gegeven kan worden binnen welke academies/schools wel of niet met het portfolio wordt gewerkt.

Tabel 1 Overzicht Blackboard portfolio gebruik academies en schools

Academie/school	Opleiding	Vak/vakken
Academie voor Architectuur, Bouwkunde en Civiele Techniek	Civiele Techniek	SLB*
Instituut voor Facility Management	Voltijd	SLB
Instituut voor Life Science & Technology	-Biologie en Medisch Laboratoriumonderzoek -Chemie -Chemische Technologie	SLB “Naast de SLB-opdrachten worden ook de zogenaamde competentiekaarten in het portfolio gezet. Dit zijn competentiekaarten waarmee de SLB-er de progressie (of

		juist niet) van de student kan volgen. De competentiekaarten komen tot stand bij de beoordeling van praktijklessen van de bovenstaande opleidingen”. (respondent 3, persoonlijke communicatie, 8 juni 2015)
Academie voor Gezondheidsstudies		
Instituut voor Marketing Management	-Commerciële economie, deeltijd, voltijd -Commerciële economie, duaal -Small Business en Retail Management, voltijd -International Business and Languages, voltijd	SLB, persoonlijke ontwikkeling “Ja, CE, CE hebben we de varianten voltijd, deeltijd en duaal. En dan hebben inderdaad small business en retail management en we hebben international business and languages. Die hebben allebei maar een variant. En hij wordt sowieso gebruikt, ja hier. Hij wordt overal gebruikt”. (respondent 4, persoonlijke communicatie, 1 mei 2015)
Instituut voor Bedrijfskunde		
Prins Claus Conservatorium		
Instituut Financieel Economisch Management		SLB

***studieloopbaanbegeleiding**

Schools @Hanze die geen gebruik maken van het Blackboard portfolio

In tabel 2 wordt een overzicht weergegeven van de academies en schools die geen gebruik maken van het Blackboard portfolio.

Tabel 2 Geen gebruik Blackboard portfolio academie/schools

Academie/school	Opleiding
Instituut voor Engineering	Human Technology
Instituut voor Rechtenstudies	
Instituut voor Facility Management	

Bij het instituut voor Rechtenstudies is aangegeven “In het verleden werd wel gebruik gemaakt van het digitaal portfolio, maar omdat veel docenten het systeem niet handig vonden zijn veel docenten ermee gestopt en laten zij het portfolio nu in hardcopy door de studenten inleveren”. (respondent 5, persoonlijke communicatie, 9 juni 2015)

“Under the radar”

Voor de opleiding Medisch Beeldvormende en Radiotherapeutische Technieken bij de Academie voor Gezondheidsstudies wordt “sinds dit studiejaar de eerstejaars in Word. De rest van de studenten nog in BB². De nieuwe studenten zullen ook een Word portfolio gebruiken”. (respondent 6, persoonlijke communicatie, 8 juni 2015) Voor het Instituut voor Facility Management geldt “De portfolio’s worden soms hardcopy ingeleverd, soms digitaal via Assignment of SafeAssignment. Er is volgens mij geen sprake van beheer door docenten. Studenten zijn verantwoordelijk voor hun portfolio’s”. (respondent 7, persoonlijke communicatie, 30 juni 2015)

SASS portfolio

Het SASS portfolio wordt gebruikt bij de Academie voor Sociale Studies, Hanze Professionals en Bedrijven en de Academie voor Verpleegkunde, het betreffen hier deeltijdopleidingen. Bij de Academie voor Sociale Studies, maken de Master Social Work en de deeltijdopleidingen MWD en SPH gebruik van het portfolio. Bij de Master Social Work leveren de studenten hun opdrachten in via Blackboard, in Blackboard is een Building Block Ephorus koppeling gebouwd waardoor de documenten naar het SASS portfoliosysteem worden verzonden. De docenten kijken de ingeleverde documenten na in het SASS portfolio. Bij de deeltijd opleidingen MWD en SPH en de Hanze Professionals en Bedrijven (POH-S, (opleiding tot praktijkverpleegkundige), POH-GZZ (praktijkondersteuner huisartsenzorg GGZ), post-hbo SPV (sociaal psychiatisch verpleegkundige), post-hbo wijkverpleegkundige opleiding) leveren de studenten hun documenten in via het SASS portfolio.

Delen van het SASS portfolio

Het is mogelijk om het SASS portfolio te delen met externen door het invullen van een e-mailadres. Degene ontvangt een e-mail met daarin een link naar het portfolio. Wanneer de student het portfolio niet meer wil delen, verwijdert de student het e-mailadres en heeft deze persoon geen toegang meer. In figuur 17 wordt weergegeven hoe men het portfolio kan delen.

Figuur 17 Screenshot demoversie inzage SASS portfolio (bewerkt)

Inzage Portfolio

Door hier een e-mailadres toe te voegen kun je iemand die geen eigen account heeft toch toegang geven tot je portfolio. Er wordt automatisch een mail verzonden met een unieke link waarmee de gebruiker inzage krijgt in jouw portfolio. Wanneer je het e-mailadres weer verwijdert kan de gebruiker niet meer in je portfolio kijken.

Geen inzage-gebruikers gevonden.

Nieuw e-mailadres:

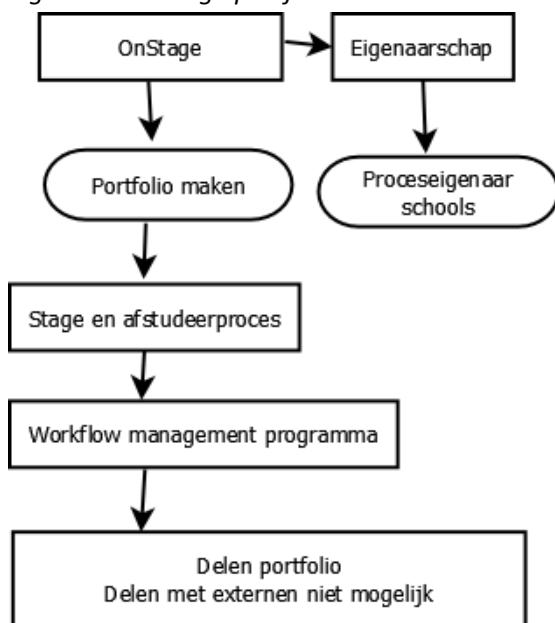
Geraadpleegd op 11 juli 2015 van <https://hanze.studiowoesteijn.nl/demo1/?p=settings>

² Blackboard

OnStage

OnStage is een workflow managementsysteem, waarmee procesmatig gewerkt wordt. In OnStage is het niet mogelijk om aan geschiedvervalsing te doen. Er is sprake van automatisch versiebeheer met betrekking tot documenten en dossiercommunicatie, dit wordt 7 jaar bewaard, hiervoor is met de leverancier een licentieovereenkomst afgesloten. Tevens is er sprake van een bewaarovereenkomst. OnStage wordt gebruikt voor het stage en afstudeerproces. Bij de International Business School wordt OnStage ook ingezet voor het study abroad proces. Er komt een plagiaatscanner in het dossier. Men is nu bezig met een koppeling voor digitaal nakijken. In OnStage zijn er document upload en download mogelijkheden. Na afsluiting van het dossier in OnStage kan alleen diegene met managementrechten in het OnStage dossier van een student. In figuur 18 wordt de workflow weergegeven.

Figuur 18 OnStage portfolio

Academie voor Verpleegkunde

Bij de Academie voor Verpleegkunde wordt het SASS portfolio gebruikt bij de opleiding Master Advanced Nurse Practitioner.

6.2. Portfoliosysteem bij Hanze Professionals & Bedrijven

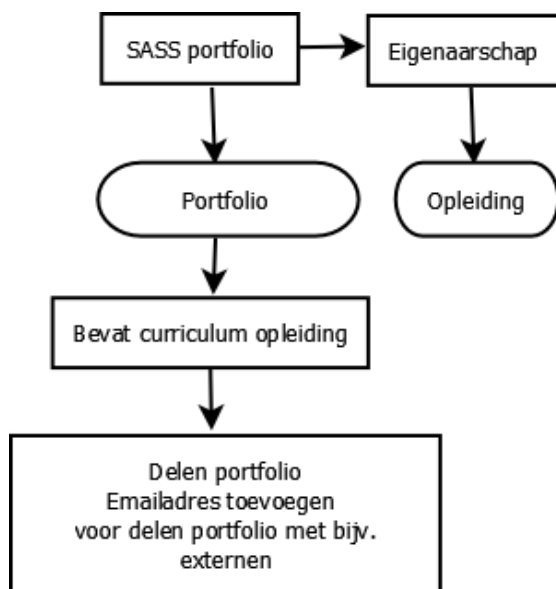
Bij Hanze Professionals en Bedrijven wordt het portfoliosysteem van studio Woesteijn gebruikt voor de opleidingen post-hbo SPV, POH-GGZ, POH-S en post-hbo wijkverpleegkundige opleiding, dit zijn opleidingen die na de HBO-V (verpleegkunde) opleiding gevolgd kunnen worden.

Men wil het portfoliosysteem ook inzetten bij de nog te ontwikkelen opleiding voor asielzoekerscentra. Voor opleidingen die een jaar of langer duren wordt gebruik gemaakt van het digitaal portfolio van studio Woesteijn. Via het portfoliosysteem kunnen studenten die naast de opleiding werkzaam zijn in het werkveld, opdrachten inleveren. De docent ontvangt een e-mail dat de student een document geüpload heeft in het portfoliosysteem.

In Blackboard is een link naar het portfoliosysteem geplaatst, daarnaast kunnen studenten ook naar de website gaan om in te loggen. Zowel de student als de docent heeft door de taartdiagram

visueel inzichtelijk of er opdrachten zijn ingeleverd. Wanneer er opdrachten zijn ingeleverd maar deze nog niet beoordeeld zijn, is de taartpunt grijs, wanneer de taartpunt groen is, is de opdracht door de docent nagekeken en met een voldoende beoordeeld. Als de opdracht onvoldoende is wordt een rood taartpunt weergegeven. De taartdiagrammen van studenten worden bewaard als een soort digitaal archief. De docent kan indien gewenst feedback geven op het ingeleverde document van de student, tevens kan de docent een cijfer geven voor het ingeleverde document. Na beoordeling van het ingeleverde document door de docent ontvangt de student een e-mail waarin staat dat er een document beoordeeld is. In figuur 19 wordt de workflow weergegeven.

Figuur 19 Workflow SASS portfolio

6.3. Topiclijst medewerkers HG

Een topiclijst is een lijst met onderwerpen die aanbod komen tijdens een interview. Voor de topiclijst voor medewerkers van de HG, zie bijlage 5.

6.4. Topiclijsten studenten

Op basis van het vooronderzoek en het literatuuronderzoek zijn topiclijsten voor studenten opgesteld. Voor de topiclijst voor het Blackboard portfolio, bijlage 6. De topiclijst voor OnStage, bijlage 7 en voor het SASS portfolio/MSW dossier, bijlage 8. Het over grote deel van de topiclijsten (80%) bestaat uit dezelfde onderwerpen, voor het Blackboard portfolio en OnStage zijn specifieke vragen toegevoegd.

6.5 Interviews Blackboard portfolio medewerkers HG

6.5.1. Ervaringen functioneel beheerders en docenten oude portfolio Blackboard

Met het oude Blackboard portfolio wordt het portfolio voor de update van december 2014 bedoeld. Voor het oude portfolio geldt dat het onderdeel ondersteuning tijdens de gehouden interviews meer betrekking hadden op het nieuwe Blackboard portfolio, daarom is deze achterwege gelaten.

Eigenaarschap

Over eigenaarschap wordt gemeld “De student is eigenaar van het portfolio en terecht denk ik”.

(respondent 8, persoonlijke communicatie, 16 april 2015) Er wordt aangegeven dat de student alles kon wijzigen in zijn portfolio.

Gebruiksvriendelijkheid

Qua gebruiksvriendelijkheid zijn de volgende aspecten naar voren gekomen, het deelaspect van het Blackboard portfolio en dat studenten eerst een portfolio moesten creëren om vervolgens hun documenten te kunnen uploaden. Zie voor een overzicht van de aspecten, tabel 3.

Data transportability

Over het exporteren van het portfolio wordt opgemerkt dat het een voordeel is dat het kan worden geëxporteerd.

6.5.2. Kritische succesfactoren oude Blackboard portfolio volgens functioneel beheerders en docenten

Voor het oude Blackboard portfolio zijn de volgende kritische succesfactoren te onderscheiden, tabel 3.

Tabel 3 Kritische succesfactoren oude Blackboard portfolio volgens functioneel beheerders en docenten

Kritische succesfactoren		Opmerking
Ownership	Student kon alles wijzigen	“Want het is een portfolio van de student, maar die kon dus van alles wijzigen, dus je had nooit aantoonbaar bewijs als docent, van ik heb toen tegen jou gezegd, dat je dat of dat moet veranderen. De student kon gewoon het hele commentaar weggooien van een docent, die had het volledige recht om daar aan te wijzigen wat hij wilde, dus je had nooit bewijsmateriaal van”. (respondent 8, persoonlijke communicatie, 16 april 2015)
Gebruiksvriendelijkheid	Documenten uploaden na aanmaken portfolio	“Ik weet niet hoe het nu is, in de oude opzet, heel lastig was, is dat ze eerst een leeg portfolio moesten aan maken. En dan documenten konden uploaden”. (respondent 4, persoonlijke communicatie, 1 mei 2015)
	Delen	“In het verleden was het inderdaad zo, dat wanneer je hem gedeeld had met iemand dan kon je continue dingen wijzigen en dan zag die gewoon altijd de laatste versie”. (respondent 8, persoonlijke communicatie, 16 april 2015)
Data transportability		“Een ander voordeel is denk ik ook wel dat het portfolio geëxporteerd kan worden”. (respondent 9, persoonlijke communicatie, 21 mei 2015)

6.6. Ervaringen functioneel beheerders en docenten nieuwe portfolio Blackboard

Met het nieuwe Blackboard portfolio wordt het portfolio na de update bedoeld.

Eigenaarschap

Over eigenaarschap wordt gezegd dat misschien voordeel kan zijn dat dit bij de student ligt. Daarnaast wordt aangegeven dat het goed is dat de verantwoordelijkheid van het portfolio bij de studenten ligt en dat zij er over gaan met wie ze het portfolio delen.

Gebruiksvriendelijkheid

Over het delen van een snapshot wordt aangegeven “Het snapshot gebeuren, dus dat je inderdaad elke keer opnieuw de docent waarmee je deelt of met een andere persoon waarmee je deelt, verwijderen en opnieuw weer moet toevoegen in die share dat vind ik gewoon niet gebruiksvriendelijk”. (respondent 9, persoonlijke communicatie, 21 mei 2015)

Ondersteuning gebruik

Docenten behoren uitleg te geven aan studenten over het portfolio. “Als een docent het portfolio gebruikt, het is eigenlijk de bedoeling dat de docent het met de studenten overlegt, dat gebeurt niet altijd dus dan worden wij ook wel ingehuurd”. (respondent 2, persoonlijke communicatie, 16 april 2015) Door Stafbureau Onderwijs en Onderzoek wordt ervoor gezorgd dat er handleidingen beschikbaar zijn. Vanuit Blackboard zelf zijn ook handleidingen over het portfolio beschikbaar.

Studenten kunnen met vragen over het Blackboard portfolio in eerste instantie terecht bij hun studieloopbaanbegeleider (slb'er). Wanneer deze er niet uit komt wordt door verwezen naar de school Blackboard coördinator binnen de academie of school zelf. Mocht deze er niet uitkomen dan kan men de vraag c.q. het probleem voorleggen aan een van de functioneel beheerders van Blackboard bij het Stafbureau Onderwijs & Onderzoek.

Het volgende wordt opgemerkt dat er vaak na updates nog fouten in zitten. Een wens die door één van de geïnterviewde aangegeven is “Het aantal handelingen wat je nu moet verrichten, dus het aantal clicks wat je moet doen om je portfolio te maken en te bouwen vind ik heel erg veel. Je moet content eerst gaan uploaden in Blackboard”. (respondent 6, persoonlijke communicatie, 12 mei 2015)

Data transportability

Voor wat betreft data transportability kan de student een zipfile maken van het Blackboard portfolio dat opgebouwd is. “Vervolgens als je afgestudeerd bent, dan kun je het hele portfolio downloaden en dan wordt het een zipfile, met helemaal een soort HTML websiteje er in die altijd weer ergens anders in een website zou kunnen uploaden, op een stickje zou kunnen zetten”. (respondent 2, persoonlijke communicatie, 16 april 2015) Verder wordt opgemerkt “Het zou mooier zijn dat je de look en feel van Blackboard mee kan nemen, gewoon in een bijvoorbeeld dat het wordt geëxporteerd naar pdf bijvoorbeeld of naar een Word document”. (respondent 6, persoonlijke communicatie, 12 mei 2015)

6.7. Kritische succesfactoren nieuwe Blackboard portfolio volgens functioneel beheerders en docenten

In tabel 4 een overzicht van de kritische succesfactoren van het nieuwe Blackboard portfolio.

Tabel 4 Kritische succesfactoren nieuwe Blackboard portfolio volgens functioneel beheerders en docenten

Kritische succesfactoren		Opmerking
Gebruiksvriendelijkheid	Delen Snapshot	“Alleen met het huidige Blackboard portfolio vinden we een groot nadeel dat je eigenlijk een snapshot hebt en ik heb al heel veel problemen binnen gekregen van studenten waar mee ze problemen hebben. Ja, ik voeg iets toe en dan ik heb het toch gedeeld met de docent?” (respondent 10, persoonlijke communicatie, 20 mei 2015) “Ja, je hebt het wel gedeeld met de docent maar wat je gedeeld hebt is een snapshot, dus dat is eigenlijk een momentopname eigenlijk zeg maar een soort schermafdruck. En wil je dat weer doen dan moet je eigenlijk in feite je slb’er eerst verwijderen. Die share moet je eerst verwijderen en weer opnieuw toevoegen. Ja, dat is natuurlijk heel onlogisch in de eerste plaats”. (respondent 10, persoonlijke communicatie, 20 mei 2015)
	Bugs (text) editor	“Er zit wel een bug in die editor, waarschijnlijk gaat die er binnenkort uit, dat als je iets opgeslagen hebt en je opent het opnieuw en je sluit het weer af, dan ben je de links naar je documenten kwijt. Dus er zit een, dat is dus niet echt een succesfactor. Er zit gewoon een bug in die, er zit een tussenstap in het opslaan van waardoor hij die link kwijt raakt, die bug wordt aan gewerkt om die er uit te halen.” (respondent 2, persoonlijke communicatie, 16 april 2015)
	Reactie mogelijkheid Interactie	“Maar, daar zit niet een soort chatfunctie of snelle reacties, want het moet echt eerst geplaatst worden en dan duurt het weer even, en dan. Kan volgens mij door de student ook niet op gereageerd worden, dus dat vind ik lastig. Geen direct contact”. (respondent 11, persoonlijke communicatie, 22 mei 2015)
	Delen	Voor al het delen, ik probeer te delen. Ik heb ook een groep voltijd studenten die proberen het ook heel braaf. Ik zeg ook altijd ik wil niet in hardcopy, moet er niet aan denken al die paperassen. En altijd ik heb hem met u gedeeld, nou ik zeg, ik heb geen mail gekregen dus ik denk niet dat het is gelukt, dus dan kijk ik en inderdaad dan is het niet gelukt”. (respondent 11, persoonlijke communicatie, 22 mei 2015) “Die zitten al twee jaar te hannesen omdat er steeds weer veranderingen in het Blackboard systeem zijn. Zitten al twee jaar te hannesen dat ze lastig vinden om te delen. Heel demotiverend”. (respondent 11, persoonlijke communicatie, 22 mei 2015)

Gebruiksvriendelijkheid	Usability	“Maar in zijn algemeenheid, vind ik het is een beetje. Zeg maar, die usability moet beter”. (respondent 4, persoonlijke communicatie, 1 mei 2015)
	Structuur vrij plat portfolio	“En dan zie je hier gewoon de structuur, het is eigenlijk vrij plat het heeft twee lagen een pagina en binnen die pagina kun je secties maken”. (respondent 2, persoonlijke communicatie, 16 april 2015)
		“Gebruiksvriendelijkheid. Ja. Nou moet ik het netjes, je wil eigenlijk een systeem hebben waarbij je zo min mogelijk moet uitleggen”. (respondent 6, persoonlijke communicatie, 12 mei 2015)
	Intuïtief	“Het is niet dat het heel intuïtief is denk ik”. (respondent 8, persoonlijke communicatie, 16 april 2015)
	Zoekfunctie	“Met dit, de blauwe balk bijvoorbeeld met het logo van de Hanzehogeschool, zou me wel houvast geven als ik dat zou zien. Zoekfunctie, essentieel”. (respondent 4, persoonlijke communicatie, 1 mei 2015)
Support	Instructie en handleiding	“Een succesfactor is wel een goeie instructie en goeie handleiding”. (respondent 2, persoonlijke communicatie, 16 april 2015)
Ownership	Eigenaarschap	“Een voordeel is misschien het eigenaarschap, dat bij de student ligt”. (respondent 10, persoonlijke communicatie, 20 mei 2015)
Data transportability	Exporteerbaarheid portfolio	“Een ander voordeel is denk ik ook wel dat het portfolio geëxporteerd kan worden”. (respondent 10, persoonlijke communicatie, 20 mei 2015)

6.8. Interviews medewerkers SASS portfolio

6.8.1. Ervaringen functioneel beheerder SASS portfolio en docent deeltijdopleidingen MWD/SPH

Eigenaarschap

Over eigenaarschap wordt opgemerkt “Eigenlijk de school, het liefst zou je eigenlijk willen dat de student eigenaar is”. (respondent 12, persoonlijke communicatie, 19 mei 2015)

Gebruiksvriendelijkheid

Qua gebruiksvriendelijkheid wordt aangegeven “Dat ze weten dat het voor zich spreekt, dat het leidt het leidt ze er gewoon door heen. Inloggen daar vind je dit. LWO³ staat er keurig in die vakken, de opdrachten staan er in”. (respondent 12, persoonlijke communicatie, 19 mei 2015) Op de vraag *En het beoogde leerdoel zeg maar van het portfolio? Het is meer eigenlijk voor het inleveren van opdrachten en competenties verwerving.* “Kijk het beoogde leerdoel is, de helft van de EC’s wordt in deeltijd in de leerwerkomgeving gehaald. Dus het was voor ons heel belangrijk dat inzichtelijk en transparant werd hoe wij dat aan de studenten uitdeelde die EC’s”. (respondent 12, persoonlijke communicatie, 19 mei 2015)

³ LWO staat voor leerwerkomgeving

Ondersteuning gebruik

Indien er problemen zijn met het portfolio helpt de geïnterviewde docent, studenten weer op weg met het portfolio. Op de vraag *En je gebruikt het als portfolio en eigenlijk ook als opslagmedium als studenten afgestudeerd zijn wordt het dan ook bewaard als archief?* “Nou, nee, volgens mij niet. Volgens mij. Daar hebben wij nog niet echt over nagedacht in die zin omdat we pas in jaar drie zitten, dus jaar vier komt volgen jaar er bij in. En eigenlijk is het niet de bedoeling om dit als archief te gebruiken want daarvoor hebben we natuurlijk het archiveringssysteem sowieso en Ephorus en alle andere zaken”. (respondent 12, persoonlijke communicatie, 19 mei 2015) Het volgende wordt studenten aangeraden wanneer ze zaken willen bewaren. “Dus wij raden tot nu toe. Wat wij nu bedacht hebben is dat wij studenten wel aanraden om het er zelf uit te halen”. (respondent 12, persoonlijke communicatie, 19 mei 2015)

6.8.2. Kritische succesfactor SASS portfolio volgens docent

In tabel 5 wordt een overzicht gegeven van de kritische succesfactoren.

Tabel 5 Kritische succesfactor SASS portfolio volgens docent

Kritische succesfactor		Opmerking
Gebruiksvriendelijkheid	Bruikbaar voor alle extensies zoals bijvoorbeeld Open Office documenten	“En dat alle extensies er gewoon in passen, dat. Je weet gewoon niet waar studenten mee werken.” (respondent 12, persoonlijke communicatie, 19 mei 2015)

Onderzoeksdatabase SASS

Bij de Academie voor Sociale Studies is een onderzoeksdatabase gebouwd waarbij intern scripties ontsloten worden. “Dus een document wat daar kon worden ingeleverd kon worden doorgestuurd, hebben we een soort onderzoeksdatabase gebouwd iedereen die een scriptie of een thesis had geschreven die leverde die in. En daar hebben we een heleboel metadata bijgezet en dat kon toen nog niet in de HBO kennisbank⁴, want dat kon nog niet intern ontsloten worden en die hebben we toen dus gebouwd”. (respondent 13, persoonlijke communicatie, 22 april 2015)

⁴ In de HBO kennisbank worden scripties opgenomen die met een 7 of hoger beoordeeld zijn.

6.9. Interviews medewerkers OnStage

6.9.1. Ervaringen functioneel beheerster OnStage, projectleider OnStage en docent

Met de functioneel beheerster en de projectleider van OnStage is vooral gesproken over de werking van het multiple workflow managementsysteem. Met een functioneel beheerder van het SASS portfolio is gesproken over OnStage, deze is tevens werkzaam als docent.

Eigenaarschap

Op de vraag *Wie is de eigenaar van wat in OnStage staat?* wordt door de projectleider aangegeven “Ja, dat moet nog geformaliseerd besloten worden denk ik, maar de eigenaar, de applicatie eigenaar is natuurlijk wij hier alles is naar Informatisering toe getrokken. De proceseigenaar eigenlijk de schools. Het gaat om stage en afstudeerprocessen van schools”. (respondent 1, persoonlijke communicatie, 21 april 2015) Ook wordt aangegeven “Het is natuurlijk geënt op stage en afstuderen, dus het zit er niet voor die andere vakken, dus ja, dan mis je daar dan, hoe ga je dat dan digitaliseren?” (respondent 13, persoonlijke communicatie, 22 april 2015)

Gebruiksvriendelijkheid

In het voortraject van OnStage, gaan alle stappen die genomen moeten worden automatisch achter elkaar open, in het begeleidingstraject kan men de stappen in willekeurige volgorde openen. Met betrekking tot voor- en nadelen worden de volgende zaken opgemerkt. Het is overzichtelijk vanuit de student bekeken, deze kan terug naar het voortraject. Je hebt precies in beeld welke stappen je moet doen en weet exact welke dat zijn en wat gang van zaken is. Daarnaast wordt opgemerkt “Maar de usability, zeg maar dat heeft wat voeten in de aarde gehad omdat goed op niveau te krijgen”. (respondent 1, persoonlijke communicatie, 21 april 2015)

Voordeel van OnStage “Het grote voordeel wat ik van het systeem vind is dat het een helder overzicht geeft van wat je moet doen, dat het natuurlijk webbased is”. (respondent 1, persoonlijke communicatie, 21 april 2015) Als een nadeel wordt genoemd dat de e-mailfunctie een mail is waarop niet geantwoord kan worden. Daarnaast dat OnStage dat dit nog niet geheel klaar was, het uploaden van documenten is tijdrovend, sinds kort is dit verholpen.

Ondersteuning gebruik

Wanneer studenten problemen hebben met OnStage kunnen ze voor ondersteuning terecht bij het stage- en afstudeerbureau.

Data transportability

Na afronding van de studie is het niet mogelijk voor de student om de bestanden die in OnStage staan te downloaden als bijvoorbeeld een zipfile.

6.9.2. Kritische succesfactoren OnStage volgens FB-beheerster, projectleider en docent

De onderstaande lijst van kritische succesfactoren is opgesteld, tabel 6.

Tabel 6 Kritische succesfactoren OnStage volgens FB- beheerster, projectleider en docent

Kritische succesfactoren		Opmerking
Gebruiksvriendelijkheid	Overzicht	“Vanuit student het is overzichtelijk, want je kunt nu ook nog terug naar het voortraject”. Je ziet precies in welke volgorde je de stappen moet doen dus je weet precies welke stappen en wat de procedure is”. (respondent 14, persoonlijke communicatie, 21 mei 2015)
	Gebruiksvriendelijkheid	“Kijk dat programma qua functionaliteit en dergelijk nou die kan best een hoop als je het vergelijkt met deze is het qua gebruiksvriendelijkheid best wel complex maar in principe kun je daar ook dossiervorming mee krijgen”. (respondent 13, persoonlijke communicatie, 22 april 2015)
	No reply e-mail OnStage	“Het nadeel is dat, met e-mailfunctie dat het een no-reply is”. (respondent 14, persoonlijke communicatie, 21 mei 2015)
	Uploaden documenten	“En nadeel van OnStage was dat je dat de onderdelen nog niet voldoende klaar was. Het uploaden van documenten kost veel tijd. En daar hebben ze sinds kort een goede oplossing voor”. (respondent 1, persoonlijke communicatie, 21 april 2015)

7. Onderzoeksresultaten

In dit hoofdstuk worden de onderzoeksresultaten weergegeven, hierbij wordt ingegaan op de onderzoeksresultaten van de verschillende portfoliosystemen. Er wordt een overzicht gegeven van de resultaten van de interviews en schriftelijke vragen die via de mail gesteld zijn. Ik vermeld bij elke quote de geanonimiseerde bron.

7.1. Blackboard portfolio

7.1.1. Ervaringen van studenten met het oude Blackboard portfolio

Drie van de vier geïnterviewde studenten maakt gebruik van het portfolio voor de update.

Eigenaarschap

Dat het eigendom van de content die de student plaatst in het Blackboard portfolio van de student is, maakt voor de studenten voor wat betreft het portfolio niet uit. Opgemerkt wordt “Ja, dat vind ik prima eigenlijk, je hebt wel een soort van leidraad, die je kan volgen”. (student 1, persoonlijke communicatie, 30 juni 2015) Daarnaast wordt opgemerkt “Ja, daar heb ik geen moeite mee eigenlijk, ik vind het wel prima eigenlijk. Het is gewoon prima in mijn ogen”. (student 2, persoonlijke communicatie, 8 juni 2015) Een van de geïnterviewde studenten volgt de opleiding Chemie bij deze opleiding worden in het Blackboard portfolio naast de slb opdrachten ook nog de praticabeoordelingen en de studieresultaten uit Progress5 opgenomen. Omtrent de rol van het Blackboard portfolio wordt door een student opgemerkt “In het eerste jaar werd er wel veel waarde aan gehecht, moest je echt verschillende opdrachten, moest er op zetten maar later ebt het wel behoorlijk weg. 2de jaar moest je nog even terug kijken, maar ja, vanaf dat moment werd het eigenlijk steeds minder”. (student 3, persoonlijke communicatie, 17 juni 2015)

Gebruiksvriendelijkheid

Qua gebruiksvriendelijkheid gaf een student aan dat hij problemen ondervond met het uploaden van bestanden. Als voordeel wordt gezien “Voordeel is in principe dat je eigen map op Blackboard hebt”. (student 1, persoonlijke communicatie, 30 juni 2015) Ook wordt aangegeven “Het houdt gewoon wel je ontwikkelingslijn bij elkaar en je opdrachten eigenlijk ja, dat vind ik op zich een voordeel”. (student 2, persoonlijke communicatie, 8 juni 2015) Het delen van een portfolio met de slb’er was omslachtig. Waar men tegen aanliep was “Je kon het toen niet zo makkelijk vinden, volgens mij kreeg je ook geen bevestiging dat je iets hebt gedeeld”. (student 3, persoonlijke communicatie, 17 juni 2015)

Als nadeel wordt genoemd “Hele onhandige tekstopmaak”. “In portfolio moest je dan verslepen en dat moest je doen door spaties voor te plakken en vergroten verkleinen moest je doen door pixels in te vullen. (student 1, persoonlijke communicatie, 30 juni 2015) Met betrekking tot eisen en wensen wordt door één student gesteld het kunnen delen van het portfolio met de slb’er. Daarnaast wordt aangegeven dat het portfolio toegankelijk moet zijn. “Gewoon een knop die heel simpel toegankelijk is voor iedereen zodat het toch ja, makkelijk is. Lekker simpel”. (student 2, persoonlijke communicatie, 8 juni 2015)

⁵ Studievoortgangsregistratie en cijfersysteem dat gebruikt werd door de Hanzehogeschool voordat het nieuwe studievoortgangssysteem Osiris in gebruik genomen werd.

Ondersteuning gebruik

Voor ondersteuning met betrekking tot het gebruik konden studenten hun slb'er raadplegen. "Als je problemen had kon je eerst naar je slb'er gaan". (student 3, persoonlijke communicatie, 17 juni 2015)

Data transportability

Qua data transportability wordt aangegeven "Het is voor mij minder omdat ik het tweede jaar. Derde jaar heb ik er niks aan gedaan". (student 3, persoonlijke communicatie, 17 juni 2015) Daarnaast wordt aangegeven "Niet want mijn portfolio is op dit moment gewoon een voorpagina met de basisgegevens". (student 1, persoonlijke communicatie, 30 juni 2015)

7.1.2. Kritische succesfactoren oude Blackboard portfolio volgens studenten

Een overzicht van de kritische succesfactoren van het oude Blackboard portfolio wordt weergegeven in tabel 7.

Tabel 7 Kritische succesfactoren oude Blackboard portfolio volgens studenten

Kritische succesfactoren		Opmerking
Gebruiksvriendelijkheid	Snelle link naar portfolio	"Gewoon een snelle link naar mijn portfolio toe. Wat nu eigenlijk op de frontpage staat, dat je gewoon mijn portfolio kan aanklikken en dat je spullen dan gewoon in en keer kan uploaden. En dat je de mensen aanklikt laat maar zeggen van wie dat dan kunnen zien, bijvoorbeeld leerkracht zoek je eigen leerkracht er uit. (student 2, persoonlijke communicatie, 8 juni 2015)
	Uploaden bestanden	"Nou, ik weet niet of het nu nog steeds zo is maar wij hadden toen heel veel problemen met het uploaden van bestanden". (student 3, persoonlijke communicatie, 17 juni 2015)
	Delen portfolio	"Inderdaad het kunnen delen met je slb'er was toen altijd wel gedoe". (student 3, persoonlijke communicatie, 17 juni 2015)

7.1.3. Studente nieuw Blackboard portfolio

Met één studente is gesproken over het nieuwe Blackboard portfolio.

Eigenaarschap

Het eigenaarschap van het portfolio wordt belangrijk gevonden er wordt aangegeven door de studente dat het belangrijk is dat ze eigenaar is van haar portfolio, dit omdat het portfolio gaat over de studente en door haar vervaardigd is. Op de vraag *En hoe belangrijk is het portfolio voor jou?* wordt aangegeven: "Het is beoordelingsmiddel bij ons dus wat dat betreft moet het wel goed in orde zijn, dus wat dat betreft is het nu wel belangrijk. Kijk daarvoor had ik zo iets van nou, ja, BlackBoard portfolio het zal allemaal wel". (student 4, persoonlijke communicatie, 9 juni 2015)

Gebruiksvriendelijkheid

De gebruiksvriendelijkheid wordt belangrijk gevonden, tabel 6.

Ondersteuning gebruik

Qua ondersteuning voor wat betreft het portfolio kan er gemaild worden naar de persoon die uitleg gegeven heeft over het portfolio, wanneer men vragen heeft. Verder wordt aangegeven dat men graag na de update weer een cursus had willen volgen.

Data transportability

Over het kunnen exporteren van je portfolio na afronding van je studie wordt aangegeven dat het handig is als het portfolio ook na de studie nog ingezien kan worden. Het wordt op prijs gesteld als het portfolio in een ander bestandstype gedownload kan worden dat direct te gebruiken is.

7.1.4. Kritische succesfactoren nieuwe Blackboard portfolio volgens studente

De kritische succesfactoren van het nieuwe Blackboard portfolio, zie tabel 8.

Tabel 8 Kritische succesfactoren nieuwe Blackboard portfolio volgens studenten

Kritische succesfactoren		Opmerking
Support	Cursus	“Daar hebben we 1 keer een vluchtige cursus daarvan gehad en naderhand is daar eigenlijk niets meer mee gedaan. En toen was er dus als het goed is een update van Blackboard geweest en dat ging dus weer heel anders voor mijn gevoel. En had ik wel fijn gevonden als er weer een nieuwe cursus of enige toelichting bij kwam, waardoor ik het wel weer goed kan snappen”. (student 2, persoonlijke communicatie, 8 juni 2015)
Gebruiksvriendelijkheid	Makkelijk in gebruik	“Het is wel makkelijk in gebruik, ja, dat is het wel zo. En daarom heb ik wel zo iets van nou oké, ik kan er wel mee uit de voeten ik kan er best wel een portfolio in maken”. (student 4, persoonlijke communicatie, 8 juni 2015)
	Gebruiksvriendelijk	“Mijn eisen inderdaad dat het gewoon gebruiksvriendelijk is, dat het makkelijk in gebruik is dat je het zelf kan aanpassen, zoals je wil”. (student 4, persoonlijke communicatie, 8 juni 2015)
Data transportability	Ander formaat downloaden portfolio	“Ik zou het zeker handig vinden om mijn portfolio ook na mijn studie te kunnen inzien. Ik ben ervan op de hoogte dat ik het als een zipbestand kan downloaden, alhoewel ik niet zo technisch ben dat ik ook direct weet hoe ik een zip bestand weer moet uitpakken. Ik zou het op prijs stellen als het portfolio in een ander bestand kon worden gedownload dat ik ook direct kan gebruiken”. (student 4, persoonlijke communicatie, 9 juni 2015)
Eigenaarschap		“Ik vind het niet meer dan logisch dat ik eigenaar ben van mijn portfolio. Het gaat over mij en ik heb het gemaakt. Ik zou het niet

		prettig vinden als iedereen het zo maar kon inkijken zonder mijn toestemming”. (student 4, persoonlijke communicatie, 9 juni 2015)
--	--	--

7.2. Studenten SASS portfolio (MSW dossier)

Voor het SASS portfolio zijn drie studenten geïnterviewd, hierbij dient opgemerkt te worden dat twee studenten het portfolio gebruiken tijdens de Master Social Work. Bij de Master Social Work wordt het portfolio wat bij de Academie voor Sociale Studies gebruikt wordt het MSW dossier genoemd. Eén studente gebruikte Blackboard voor het inleveren van documenten voor het MSW dossier. De andere geïnterviewde maakt wel gebruik van het MSW dossier. Van de geïnterviewden maakt één student gebruik van het portfolio voor de opleiding praktijkondersteuner huisartsenzorg GGZ (POH-GGZ) die aangeboden wordt door Hanze Professionals en Bedrijven.

Eigenaarschap

Qua eigenaarschap wordt door één studente aangegeven dat zij graag zou willen dat na de studie het portfolio in haar bezit blijft. Op *En hoe belangrijk is het portfolio voor u?* is geantwoord “Ik vind het wel een belangrijk onderdeel van, het is wel een beetje het laat zien wat ik heb gedaan”. (student 5, persoonlijke communicatie, 10 juni 2015)

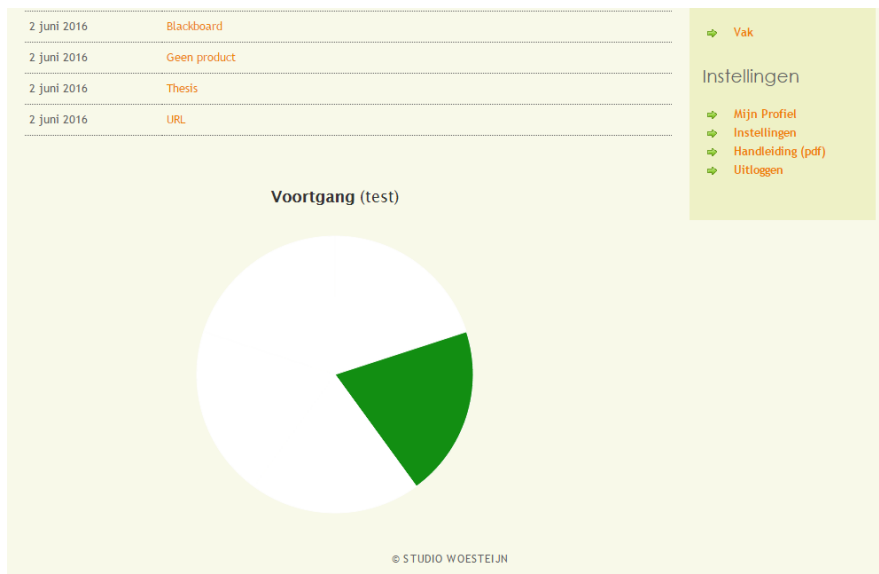
Gebruiksvriendelijkheid

Het steeds weer apart inloggen op de verschillende systemen van de Hanzehogeschool wordt als onhandig ervaren. Als nadeel wordt genoemd dat het niet een geheel is, dat de beoordeling voorafgaand via de mail plaats vindt. Voorts wordt de mogelijkheid om feedback te vragen in het portfolio gemist. Als voordeel wordt aangegeven dat het eindoverzicht compleet is, dat alles afgevinkt is en dat dit zichtbaar is. Als een van de succesfactoren van het portfolio wordt genoemd “Ik vind het wel een overzichtelijk geheel zoals het er in staat, er is onderscheidt gemaakt tussen praktijkopdrachten en de ALO’s⁶, moest wat dingen in de voormeting doen, ja het is wel overzichtelijk voor mij hoe het er uit ziet”. (student 5, persoonlijke communicatie, 10 juni 2015)

Over de taartdiagram die in het portfolio de voortgang van de student laat zien, wordt aangegeven dat nadeel is, dat legenda niet helemaal duidelijk is wat welke kleur in de taartdiagram betekent. In figuur 20 is te zien dat de legenda bij de taartdiagram ontbreekt. De studentenhandleiding van het portfolio bevat uitleg over de betekenissen van de verschillende kleuren die gebruikt worden.

⁶ ALO's zijn action learning opdrachten en zijn onderdeel van de opleiding POH-GGZ.

Figuur 20 Taartdiagram overzicht demoversie SASS portfolio (bewerkt)

Geraadpleegd op 4 augustus 2015, van <https://hanze.studiowoesteijn.nl/demo1/?p=cohort&cid=2>

Een eis die gesteld wordt is gebruiksgemak, dit wordt heel belangrijk gevonden, vooral de vele schermen die doorgeklikt moeten worden als het elke keer inloggen, wordt als gebruikersonvriendelijk ervaren.

Qua wensen geven studenten aan “Wensen nou ik zou wel wensen dat het minder aan de harde IT kant maar dat het toch structureler wordt gebruikt of ingevuld”. (student 6, persoonlijke communicatie, 10 juni 2015) Daarnaast wordt aangegeven meer wisselwerking met de portfoliobegeleider vanuit het portfolio.

Ondersteuning gebruik

Voor wat betreft de ondersteuning met betrekking tot het gebruik weet men waar men moet zijn wanneer er problemen zijn. “Ik geloof we kunnen alle digitale vragen, kunnen we geloof ik mailen aan”. (student 6, persoonlijke communicatie, 10 juni 2015)

Data transportability

Daarnaast wordt het volgende antwoord gegeven op *Vindt u het belangrijk om het te kunnen downloaden? Mee te kunnen nemen wat u er in heeft zitten?* “Ja, dat zou ik wel mooi vinden als het een compleet geheel zou zijn. Dan kan ik alle resultaten, beoordelingsformulieren op die manier er ook nog afhalen dat zou nu natuurlijk ook gewoon kunnen”. (student 6, persoonlijke communicatie, 10 juni 2015) Ook wordt aangegeven door een respondent dat deze het graag wil exporteren, maar niet weet of dit mogelijk is.

7.2.1. Kritische succesfactoren SASS portfolio door studenten

Uit de interviews zijn de volgende kritische succesfactoren met betrekking tot het portfolio naar voren gekomen, tabel 9.

Tabel 9 Kritische succesfactoren SASS portfolio volgens studenten

Kritische succesfactoren		Opmerking
Gebruiksvriendelijkheid	Integratie	“Ik vind het een van de nadelen, vind ik dus dat je dat het niet helemaal geïntegreerd is, want ik doe de beoordeling vooraf gaat eigenlijk via de e-mail”. (student 5, persoonlijke communicatie, 10 juni 2015)
	Feedbackfunctie	“En ik vind ook wel dat ik in het portfolio zit volgens mij geen mogelijkheid om feedback te vragen. Of ik moet hem gemist hebben. Maar volg mij kun je daar alleen maar de dingen uploaden die gewoon klaar zijn”. (student 5, persoonlijke communicatie, 10 juni 2015)
	Eindplaatje compleet	“Uiteindelijk wel dat je het eindplaatje compleet hebt, dat je gewoon op het eind ziet alles is afgevinkt en ik dat beeld heb ik dan wel dat is een van de voordelen”. (student 5, persoonlijke communicatie, 10 juni 2015)
	Interactieve functie	“Wat mij betreft dus meer interactie met je portfoliobegeleider vanuit portfolio zou ik prettig vinden, dat je en beetje de mail kan negeren”. (student 5, persoonlijke communicatie, 10 juni 2015)
	Alle communicatie in portfolio	“Ik vind het een van de nadelen vind ik dus dat het niet helemaal geïntegreerd is, want ik doe de beoordeling vooraf gaat eigenlijk via de e-mail. Terwijl het heel mooi zo zijn als dat ook in het portfolio zou zitten. Zodat je dan al een beetje, dat je alles binnen een iets hebt”. (student 5, persoonlijke communicatie, 10 juni 2015)
	Toegankelijkheid	“Dat het makkelijk toegankelijk is, dat je niet, heb geen storingen gemerkt”. (student 5, persoonlijke communicatie, 10 juni 2015)
Support	Handleidingen in portfolio onderbrengen	“Volgens mij heb je nu in een BlackBoard de handleiding en zo,

		staan voor de ALO's, waar alles aan moet voldoen en staan die niet in het portfolio. Moet je volgens mij wel steeds schakelen als je dat weer terug wilt zoeken, dus dat zou wat mij betreft een verbeterpunt zijn als je meer de criteria waar je opdrachten aan moet voldoen als je die ook uit het portfolio kan halen”. (student 5, persoonlijke communicatie, 10 juni 2015)
Gebruiksvriendelijkheid	Beoordeling terug lezen	Het voordeel vind ik dat het hoe moet ik het zeggen dat het kwalitatieve informatie geeft, je kunt een beoordeling in terug lezen”. (student 6, persoonlijke communicatie, 10 juni 2015)
	Visueel	“Er wordt visueel gemaakt hoe ver je bent als het trouw wordt bijgehouden”. (student 6, persoonlijke communicatie, 10 juni 2015)
	Legenda	“Misschien is het nadeel van het systeem dat mij niet helemaal de legenda duidelijk is zeg maar van welk kleur taartpuntje heeft nu welke betekenis?” (student 6, persoonlijke communicatie, 10 juni 2015)
	Gebruiksgemak	“Gebruiksgemak vind ik wel een grote wens of daarmee ook een eis ik weet niet of ik in de positie ben om te eisen maar dat zou wel heel belangrijk vinden, dus zowel het vele schermen doorklikken, vele malen inloggen om ergens te komen vind ik erg mal en gebruikersonvriendelijk”. (student 6, persoonlijke communicatie, 10 juni 2015)
	Zoeken naar beoordelingen	“Dat is wel een grote wens, want die dat inlogpunt en dat ja, zoeken naar de beoordeling is een groot woord, maar dat het net niet helemaal direct in een oogopslag kunt vinden dat zijn verbeteringen”. (student 6, persoonlijke communicatie, 10 juni 2015)
	Overzichtelijk	“Als er duidelijk mijn ontwikkeling in af te lezen is en als het overzichtelijk in gebruik is”. (student 7,

		persoonlijke communicatie, 18 juni 2015)
Ownership	Eigendom portfolio student	“Ik wil graag dat het portfolio mijn bezit blijft ook na mijn studie”. (student 7, persoonlijke communicatie, 18 juni 2015)
	Gebruiksvriendelijk	“Voordeel is dat de bestanden veilig staan (geen risico op computercrash) nadeel is dat het niet gebruiksvriendelijk vind en ook niet mooi vormgegeven. Ik zou graag de historie zichtbaar houden van bijvoorbeeld de persoonlijke gegevens. Het curriculum zou vast deel van het portfolio moeten zijn i.p.v. dat je het moet uploaden”. (student 7, persoonlijke communicatie, 18 juni 2015)
Gebruiksvriendelijkheid	Single sign on systemen	“Ik vind het bij Blackboard al best wel onhandig dat ik dan heb ik ingelogd op mijnhanze, moet ik apart inloggen voor Blackboard en apart voor mijn webmail en apart voor Osiris en apart hiervoor elke keer moet ik weer mijn wachtwoord”. (student 6, persoonlijke communicatie, 10 juni 2015)
Data transportability		Ja, dat wil ik wel graag doen, weet niet of dat kan maar, daar heb ik nog niet naar gekeken”. (student 5, persoonlijke communicatie, 10 juni 2015)

7.2.2. Kritische succesfactoren studente inleveren documenten via Blackboard, MSW dossier

Eén studente gebruikt tijdens het eerste jaar van de Master Social Work, Blackboard voor het inleveren van documenten in het MSW dossier. Voor de kritische succesfactor, tabel 10.

Tabel 10 Kritische succesfactoren inleveren documenten via BlackBoard naar MSW dossier volgens studente

Kritische succesfactor		Opmerking
Gebruiksvriendelijkheid	Aanpassen van documenten voor deadline	“Ja, als ik me iets realiseer voor de deadline zou ik het nog wat aan willen passen of dit of dat of zo”. (student 8, persoonlijke communicatie, 15 juni 2015)

7.3. OnStage

Voor OnStage zijn zeven studenten geïnterviewd. Eén interview is in het Engels gehouden met twee studenten die hun opleiding volgen aan de International Business School. Deze studenten zijn geïnterviewd op basis van de vertaalde topiclijst medewerkers, waarbij specifieke OnStage topics zijn toegevoegd. Naast de interviews die zijn gehouden, zijn er via de mail ook vragen gesteld aan studenten, indien men niet in de gelegenheid was om een interview te geven.

7.3.1. Studenten OnStage

Eigenaarschap

Wat betreft het eigendom van de inhoud die in OnStage geplaatst wordt aangegeven opgemerkt “Het is mij nooit verteld ik wist niet eens, ik weet van Blackboard ook niet eens hoe het zit met eigendomschap dus, ik kan mij niet voorstellen dat het mij wat uitmaakt eerlijk gezegd. Behalve als er echt hele rare regels om ontstaan”. (student 10, persoonlijke communicatie, 29 juni 2015) Op de vraag *Hoe belangrijk is OnStage voor jou?* is het volgende aangegeven “Ja, weet niet precies hoe belangrijk het is. Ik vond het heel prettig om mee te werken over het algemeen”. (student 10, persoonlijke communicatie, 29 juni 2015)

Gebruiksvriendelijkheid

Als na de vraag *Op een schaal van 1 tot 10 hoe gebruiksvriendelijk is het systeem?* gevraagd wordt *Welke aspecten?* geeft een geïnterviewde aan “Dat het in principe of nee, in mijn ogen overbodig systeem is wat het proces alleen maar overbodig moeilijk maakt.” (student 1, persoonlijke communicatie, 30 juni 2015) Ook wordt aangegeven “Want ik heb nu het gevoel dat het weer iets, weer. Daarom zeg ik ook het is onpersoonlijk, dat het weer een soort van muur is die tussen mij en de docent wordt opgebouwd”. (student 9, persoonlijke communicatie, 29 juni 2015) Over OnStage wordt opgemerkt, dat er een fout gemaakt is doordat wat er neergezet is al verouderd is. “Ik vind dat er een fout is gemaakt doordat wat zij hebben neergezet eigenlijk al gedateerd is”. (student 11, persoonlijke communicatie, 30 juni 2015) Daarnaast wordt aangegeven “Het voelt heel erg als Windows 97”. (student 10, persoonlijke communicatie, 29 juni 2015)

De studenten die via mail antwoord gegeven hebben op de vraag, *Op een schaal van 1 to 10 hoe gebruiksvriendelijk vind je OnStage?* komt het gemiddelde cijfer van de zeven studenten die de vragen beantwoord uit op een 5,6. Hier aan kunnen geen vergaande conclusies verbonden worden. De studenten gaven de volgende onderbouwing voor de gegeven cijfers. Dit heeft onder andere te maken met teksten waarop niet geklikt kan worden. Daarnaast wordt over de werking van OnStage aangegeven. “Het is erg gebruiksvriendelijk, maar kleine dingen kloppen soms niet. Zo staat er soms niet duidelijk aangegeven of je een nieuwe versie moet toevoegen van een document”. (student 13, persoonlijke communicatie, 16 juni 2015)

Tevens wordt aangegeven “Het systeem werkt voor geen meter en is totaal niet inzetbaar voor stage. Je upload je documenten en OnStage gooit de documenten er gewoon weer uit. Veel dingen zijn niet te vinden of er worden punten op afgerond gezet (Zoals eindgesprek) terwijl daar nog niemand aan begonnen is. Het idee is leuk maar het moet eerst fatsoenlijk worden uitgewerkt en veel getest worden voordat je een systeem zoals OnStage gaat gebruiken”. (student 14, persoonlijke communicatie, 16 juni 2015)

Verder wordt over OnStage opgemerkt dat het niet één systeem is maar dat je switcht tussen drie kanalen. “Nou, kijk ik snap het idee wel, maar dan moet je het ook dus voor zorgen dat het dus echt dat systeem is. En dat je dus niet voor je vacatures naar Blackboard moet en dat je als nog je docent moet mailen. Want dan ben je dus met drie kanalen bezig”. (student 15, persoonlijke communicatie, 26 juni 2015) Ook bevat geen van deze systemen het gehele portfolio van een student. “Een portfoliosysteem is voor mij waardevol als je gemakkelijk al het werk op een plek kan inleveren. Op dit moment moet ik werk via Blackboard, via de mail en via OnStage inleveren. Geen van deze bevat mijn volledige portfolio, waardoor ik soms lang moet zoeken naar een document”. (student 16, persoonlijke communicatie, 16 juni 2015)

Een geïnterviewde merkt op “Ik heb niet handleiding moeten lezen, of heb niet naar die kick-off moeten gaan want ik begreep het direct. Dus in dat op zicht is het gebruiksvriendelijk”. (student 15, persoonlijke communicatie, 26 juni 2015) Een andere student geeft aan dat OnStage een oplossing is voor een niet bestaand probleem. OnStage lost geen probleem op van de student, maar lost wel een verantwoordingsprobleem op. “Ik denk dat OnStage eigenlijk een oplossing is voor een probleem dat er niet is. Oplossing voor niet bestaand probleem”. (student 1, persoonlijke communicatie, 30 juni 2015)

Aan de studenten die via e-mail benaderd zijn is gevraagd *Wanneer is een portfoliosysteem voor jou waardevol en levert het zoveel toegevoegde waarde dat het onmisbaar wordt voor je studieloopbaan?* Een student geeft aan “Voor de gaming wereld is een portfolio onmisbaar aangezien dat het enige interessante is voor een gamebedrijf. Stuur je bij je sollicitatie geen portfolio mee dan wordt je per definitie niet aangenomen”. (student 14, persoonlijke communicatie, 16 juni 2015) Daarnaast wordt aangegeven “Wanneer ook daadwerkelijk alles via OnStage gaat, zoals het inleveren van opdrachten en een portfolio voor bijvoorbeeld SLB. Zodat je niet alsnog constant moet switchen tussen Blackboard en OnStage voor het inleveren van een opdracht”. (student 18, persoonlijke communicatie, 11 juni 2015) Ook wordt het punt wanneer er paperless gewerkt kan worden opgemerkt. “Een portfoliosysteem is voor mij onmisbaar wanneer er volledig papier-vrij wordt gewerkt en het portfolio wordt beoordeeld op aanwezigheid en compleetheid van bestanden”. (student 18, persoonlijke communicatie, 11 juni 2015) Qua elementen die van toegevoegde waarde zijn wordt aangegeven “Wanneer het meer inzicht biedt in wat ik moet inleveren (inhoudelijk). Op zich geeft het wel aan welke documenten je moet inleveren en in welke week, wat prettig is. Toch heb ik een heleboel opdrachten moeten maken die ik niet via dit systeem hoefde in te leveren. Het systeem is er ook niet op ingericht dat je bijvoorbeeld langer over je stage doet”. (student 17, persoonlijke communicatie, 30 juni 2015)

Met betrekking tot de eisen en wensen wordt aangegeven. “Eigenlijk dat er gewoon een keer goed gekeken wordt naar hoe zet je dit nou optimaal op, dit zou denk ik voor de toekomst het beste zijn. Dus hoe, die onduidelijkheden die er nu zijn, je komt overal wel achter maar soms duurt iets veel langer dan nodig is”. (student 10, persoonlijke communicatie, 29 juni 2015) Daarnaast wordt aangegeven “OnStage, het moet snel zijn, het moet overzichtelijk zijn en eigenlijk moet het gewoon natuurlijk zijn van dat als je het opent dat je direct ziet ik moet hier naar toe naar stage derde leerjaar”. (student 11, persoonlijke communicatie, 30 juni 2015)

Uit mailantwoorden op *Aan welke eisen en wensen moet het systeem volgens jou voldoen?* wordt aangegeven “Het moet makkelijk en overzichtelijk zijn. Misschien dat er een systeem kan worden

“Under the radar”

ontwikkeld waar je je werk kan inleveren, je portfolio goed wordt bijgehouden en je direct kan zien of je dat vak ook hebt behaald”. (student 13, persoonlijke communicatie, 16 juni 2015) Als een van de nadelen wordt aangegeven “Ik vond het soms vrij lastig in gebruik, dingen waren soms moeilijk te vinden”. (student 1, persoonlijke communicatie, 30 juni 2015) Een student die via mail gereageerd geeft aan “Als dit systeem er niet was had ik zelf een alternatief gekozen om zelf taken aan te maken”. (student 19, persoonlijke communicatie, 15 juni 2015) Zie tabel 11, voor de voor- en nadelen die studenten via mail hebben doorgegeven.

Tabel 11 Voordelen en nadelen OnStage volgens studenten via mail

Voordelen	Nadelen
“Het is redelijk overzichtelijk. Je krijgt een melding wanneer iemand anders iets heeft uitgevoerd op OnStage, bijvoorbeeld een docent die iets heeft nagekeken”. (student 13, persoonlijke communicatie, 16 juni 2015)	“Soms lever je iets in en duurt het weken voordat het word nagekeken. Misschien kan hier een reminder-knop voor komen?” (student 13, persoonlijke communicatie, 16 juni 2015)
“1 centrale plek waar docenten opdrachten kunnen worden ingeleverd en worden voorzien van feedback door de docent of stagedocent. Geen opdrachten meer inleveren via mail met bijlage etc. Meer overzicht over wat wel en niet is afgerond”. (student 18, persoonlijke communicatie, 11 juni 2015)	“De gebruiksvriendelijkheid kan wat mij betreft nog wel beter. Zo was het mij eerst onduidelijk dat je op een bepaald icoontje moest drukken om verder te komen. Duidelijker onderscheidt maken wie welke handeling dient uit te voeren, wellicht helpt het gebruik van kleur hierbij om het overzichtelijker te maken”. (student 18, persoonlijke communicatie, 11 juni 2015)
	“Rangschikking van geüploade documenten naar mijn idee niet logisch. Niet inzichtelijk wanneer een docent het werk heeft gezien/beoordeeld”. (student 21, persoonlijke communicatie, 15 juni 2015)
	“Bij sommige onderdelen moet je meerdere verslagen inleveren. Ik vind het niet altijd duidelijk wanneer je nu iets definitief inlevert en wanneer je nog iets kunt aanpassen etc. Meestal zijn de acties die je doet vrij definitief en dit vind ik vervelend”. (student 17, persoonlijke communicatie, 30 juni 2015)
	“Een nadeel van het huidige OnStage is dat de techniek verouderd over komt. Tijdens de stage kick-off werd zelfs vermeld dat het systeem niet geschikt was om in Chrome te bekijken en dat we Internet Explorer of Firefox maar moesten gebruiken. Dan is er al iets flink mis als je het mij vraagt. Daarbij kunnen er in de User Interface nog enkele verbeteringen worden doorgevoerd”. (student 19, persoonlijke communicatie, 15 juni 2015)

Als een beperking van OnStage wordt aangegeven dat alles wat ingeleverd wordt vast staat. “Bijvoorbeeld als je iets inlevert dan staat het ook vast op OnStage”. (student 1, persoonlijke communicatie, 30 juni 2015) Door deze student wordt ook aangegeven “En soms heb je zo iets van, ik wil wel even dat de docent hier naar kijkt maar het hoeft ook weer niet op, voor iedereen die er mee te maken heeft zichtbaar te blijven of zo”. (student 1, persoonlijke communicatie, 30 juni 2015)

Problemen OnStage

Studenten zijn tijdens het gebruik de volgende problemen tegen gekomen. “Het systeem werkt voor geen meter en is totaal niet inzetbaar voor stage. Je upload documenten en OnStage gooit de documenten er gewoon weer uit”. (student 14, persoonlijke communicatie, 16 juni 2015) Navraag bij een OnStage functioneel beheerder, bij het instituut voor Communicatie, Media & IT, leert dat de volgende OnStage problemen geen bekende problemen zijn. Het gaat hierbij om de volgende problemen, wanneer je documenten upload, OnStage deze er weer uithaalt. En dat punten in OnStage op afgerond worden gezet zoals het eindgesprek terwijl de student daar nog niet aan begonnen is.

Daarnaast wordt aangegeven “Bijvoorbeeld zij hele simpele dingen bijvoorbeeld hier heb ik voor een project hebben we twee afstudeerbegeleiders gehad”. Hierbij gaat het om afstudeerbegeleiders vanuit de afstudeerplek en niet om de afstudeerbegeleider vanuit het instituut van de Hanzehogeschool. In OnStage kan namelijk maar 1 afstudeerbegeleider van de afstudeerplek toegevoegd worden. Ook geeft de student aan “In de eerste fase van een dossier is er volgens mij geen contact mogelijk met de docent via OnStage”. Tevens wordt aangegeven “Dat de communicatie, het lijkt nu een beetje op een hele simpele chatroom. Eigenlijk zou je denken dat het meer iets als een e-mailfunctie moet zijn, dat je er ook bestanden bij aan kan hangen of iets in die richting”. Daarnaast dat “ergens bij afstudeerdossier in het voortraject staat nog insert name”. Tevens wordt aangegeven “In een discussie kan het invoerschermje groter gemaakt worden met de streepjes onderin, het scherm wordt echter niet groter”. (respondent 1, persoonlijke communicatie, 30 juni 2015) Ook wordt opgemerkt dat ergens nog concept verslag staat terwijl dit definitief verslag moet zijn.

Ondersteuning gebruik

Wanneer studenten OnStage ondersteuning nodig zijn, weten studenten soms niet bij wie ze moeten zijn wanneer ze ondersteuning nodig zijn in het geval van klachten c.q. opmerkingen. “Dat was niet duidelijk op zich. Ik heb wel via mijn docent, heb ik te horen gekregen dat bij ILST⁷ het contactpersoon X is. Dat is misschien ook wel dat je vooral in deze fase dat ze begonnen zijn, dat je gewoon makkelijk feedback op het systeem kan geven. Gewoon via, soort feedbackknop of zo of iets in die richting”. (student 1, persoonlijke communicatie, 30 juni 2015) Een andere student merkt op “Ik heb zo iets van als ik een fout heb dan moet ik weten waar ik heen moet, dat had ik niet want er stond niet echt bij heb je problemen? Mail die en die en die”. (student 9, persoonlijke communicatie, 29 juni 2015)

Opgemerkt wordt dat feedback van de docent van cruciaal belang is. “En het valt en staat met de feedback van de docent”. (student 11, persoonlijke communicatie, 30 juni 2015) Ook merkte één studente op dat het handig zou zijn geweest als er een korte introductie gegeven zou zijn over OnStage. Tevens wordt opgemerkt dat een introductie zoals die nu gegeven wordt, niet effectief is. “We hebben een stagevoorlichting gehad en daarin is ons even kort uitgelegd wat OnStage doet maar het is wel leuk om te zien, maar in praktijk laten ze nooit de dingen zien die je uiteindelijk niet snapt. En je moet toch met zo iets aan de slag voordat je een beetje gevoel krijgt hoe werkt het nu

⁷ Instituut voor Life Science & Technology

eenmaal. Het is wel interessant maar de enige manier waarop je iemand kan voorlichten is door iedereen voor een computer te zetten en dan gewoon even te laten zien. In plaats van een presentatie of zo”. (student 10, persoonlijke communicatie, 29 juni 2015)

Data transportability

Over het kunnen downloaden van bestanden uit OnStage wordt opgemerkt “Ja, zou denk ik wel een hele mooie toevoeging zijn”. (student 15, persoonlijke communicatie, 26 juni 2015) Daarnaast wordt er door een aantal studenten aangegeven dat men geen behoefte heeft aan een downloadmogelijkheid omdat men de documenten op de eigen pc heeft.

7.3.2. Kritische succesfactoren OnStage volgens studenten

Uit de gehouden interviews over OnStage en mailreacties van studenten is de volgende lijst met kritische succesfactoren opgesteld, tabel 12.

Tabel 12 Kritische succesfactoren OnStage volgens studenten

Kritische succesfactoren		Opmerking
Support	Voorlichting systeem	“I think there is a manual online, of how to use OnStage but as I said a short introduction lecture would have been really nice”. (student 22, persoonlijke communicatie, 21 mei 2015)
	Feedback/berichten geven/krijgen	“Een mogelijkheid bieden om feedback/berichten te geven of te krijgen”. (student 19, persoonlijke communicatie, 15 juni 2015)
	Begeleiding vanuit docenten/coördinatoren	“Betere begeleiding vanuit docenten/coördinatoren”. (student 20, persoonlijke communicatie, 12 juni 2015)
Gebruiksvriendelijkheid	Upload proces documenten	“But then for the process of uploading I found a bit confusing was that you could upload the file”. (student 22, persoonlijke communicatie, 21 mei 2015)
	Bevestiging inleveren document in OnStage	“But even do I pressed hand in, there was no message saying, you successfully submitted your document so sometimes I was like oh, did the teacher receive it or not? Because I didn’t get any reply that the teacher received it so. That was the only thing I experienced to be a bit confusing that could have been improved”. (student 22, persoonlijke communicatie, 21 mei 2015)
	Ontvangstbevestiging document docent	“But I didn’t see if he received it, that moment I send to him”. (student 22, persoonlijke communicatie, 21 mei 2015)
	Chat systeem	“Some one teacher before I went on my placement, because I forgot to upload one document and then he send me a text message through that chat system”. (student 22, persoonlijke communicatie, 21 mei 2015)
	Overzicht	“Well the benefits as I mentioned that it provides it is a really good overview and I can’t say anything

		regards to the placement offers”. (student 22, persoonlijke communicatie, 21 mei 2015)
	Single log on	“The critical success factors for Osiris are that, well it is really handy easy accessible because it is you can access it form our Blackboard and you can log in as the same data if you use for mijnhanze”. (student 22, persoonlijke communicatie, 21 mei 2015)
	Interactie systeem	“Dit heeft voornamelijk te maken met de kleine iconen, niet klikbare teksten en overbodige langzame animaties. Het is niet van deze tijd”. (student 19, persoonlijke communicatie, 15 juni 2015)
	Navigatie	“Goed te navigeren zijn. Het liefst ook op een tablet of smartphone”. (student 19, persoonlijke communicatie, 15 juni 2015)
	Ondersteuning moderne browsers	“(goed) werken in moderne browsers”. (student 19, persoonlijke communicatie, 15 juni 2015)
Gebruiksvriendelijkheid	Opslagcapaciteit	“Opslag van OnStage is niet groot. Dit betekent dat bepaalde documenten of presentaties niet te uploaden zijn omdat het te groot is voor het systeem”. (student 14, persoonlijke communicatie, 16 juni 2015)
	Mobile friendly	“En het moet ook mobiel kunnen, je kunt het wel op je mobiel openen maar het is gewoon niet, het is niet mobile friendly”. (student 15, persoonlijke communicatie, 26 juni 2015)
	Eén systeem	“Dat je dus moet switchen tussen drie systemen, dat vind ik dus niet goed”. (student 15, persoonlijke communicatie, 26 juni 2015)
	App	“En dat ik dan gewoon in de trein even mijn app kan checken, mijn stagebegeleider heeft dit gecheckt”. (student 15, persoonlijke communicatie, 26 juni 2015)
	Notificatie	“Dat je dus een notificatie krijgt”. (student 15, persoonlijke communicatie, 26 juni 2015)
	Gebruiksvriendelijk	“En dan werken er heel veel dingen niet, denk ik van ja, wacht er dan even een jaartje of twee jaartjes mee. En zorg dan dat het gewoon een goed systeem is dat gebruiksvriendelijk is en ja, gewoon direct goed werkt.” (student 9, persoonlijke communicatie, 29 juni 2015)

8. Conclusie

Op basis van het uitgevoerde onderzoek en de geformuleerde centrale vragen, kunnen de volgende conclusies getrokken worden.

Het digitale portfolio wordt bij de Hanzehogeschool weinig gebruikt, dit op grond van het feit dat het lastig gebleken is om voldoende studenten te interviewen over de gebruikte portfoliosystemen. Bovendien is er geen eenduidig beeld binnen de Hanzehogeschool, wat men precies verstaat onder een digitaal portfolio en wat de inhoud van een dergelijk portfolio moet zijn. Geconcludeerd kan worden dat het SASS portfolio een beoordelingsportfolio is. Het nieuwe Blackboard portfolio is een beoordelingsportfolio, het oude Blackboard portfolio was een showcaseportfolio. OnStage is geen portfoliosysteem maar een workflow managementsysteem waarin verantwoording afgelegd wordt over het stage- en afstudeerproces.

Het Blackboard portfolio wordt gebruikt voor studieloopbaanbegeleiding bij een aantal voltijdopleidingen. Het portfolio wordt ook gebruikt bij de duaal opleiding Commerciële Economie. Het SASS portfolio wordt gebruikt bij de deeltijdopleidingen van de Academie voor Sociale Studies en bij een aantal deeltijdopleidingen die verzorgd worden door Hanze Professionals en Bedrijven.

Bij de Academie voor Architectuur, Bouwkunde en Civiele Techniek is men per 1 september 2015 gestart met een nieuw curriculum, waar portfolio leren een onderdeel vanuit maakt. Hierbij is de student verantwoordelijk voor zijn portfolio.

ePortfolio maturity matrix uitwerking

Door Europortfolio is een ePortfolio en open badges maturity matrix ontwikkeld, hierin wordt het stadium van volwassenheid weergegeven met betrekking tot ePortfolio's. Voor de bij de Hanzehogeschool gebruikte digitale portfoliosystemen geldt dat deze zich qua volwassenheidsniveau in de aware fase bevinden.

Voor de portfolio's zoals deze bij de Hanzehogeschool gebruikt worden, geldt dat men voor gebruikersvriendelijkheid vóór de aware fase zit. Hiervoor dient men de noodzaak in te zien van gebruiksvriendelijke digitale portfoliosystemen. Voor ownership, geldt dat deze in de matrix gecombineerd wordt met motivatie. Hiervoor geldt dat men zich in de exploring fase bevindt. De portfolio's die vervaardigd worden door studenten hebben een verplicht karakter.

Centrale vragen

Aan de hand van de centrale vragen zie hoofdstuk 4, pagina 32, zijn de volgende conclusies geformuleerd. Uit het literatuuronderzoek zijn de volgende aandachtspunten naar voren gekomen met betrekking tot de succesfactoren van digitale portfoliosystemen.

- Ownership
- Usability
- Support
- Data transportability

Tevens zijn de volgende factoren naar voren gekomen uit het kritische succesfactoren eportfolio's model:

- User
- Infrastructure
- Community
- Fun
- Social presence
- Learning Approach and Teaching

Per studentgroep wordt aangegeven wat studenten vinden van de onderzochte kritische succesfactoren ownership, gebruiksvriendelijkheid, ondersteuning en data transportability.

Studenten oude Blackboard portfolio

Er is niet gebleken dat het eigenaarschap van het Blackboard portfolio een kritische succesfactor is. Dit punt wordt door de ondervraagde studenten niet als een kritische factor gezien. “Ja, daar heb ik geen moeite mee eigenlijk, ik vind het wel prima eigenlijk. Het is gewoon prima in mijn ogen”. (student 2, persoonlijke communicatie, 8 juni 2015) Gebruiksvriendelijkheid is wel van belang, dit is een kritische succesfactor voor het portfolio omdat studenten hierbij vaak problemen ondervonden.

Ondersteuning is geen kritische succesfactor, omdat studenten weten bij wie ze terecht konden. “Als je problemen had kon je eerst naar je slb'er gaan”. (student 3, persoonlijke communicatie, 17 juni 2015) Data transportability is geen kritische succesfactor. “Niet want mijn portfolio is op dit moment gewoon een voorpagina met de basisgegevens”. (student 1, persoonlijke communicatie, 30 juni 2015)

Studente nieuwe Blackboard portfolio

Eigenaarschap is een kritische succesfactor omdat de studente het niet prettig vindt dat iedereen zonder haar toestemming toegang heeft tot het portfolio. Gebruiksvriendelijkheid is een kritische succesfactor bij het nieuwe Blackboard portfolio. “Mijn eisen inderdaad dat het gewoon gebruiksvriendelijk is, dat het makkelijk in gebruik is dat je het zelf kan aanpassen, zoals je wil”. (student 4, persoonlijke communicatie, 8 juni 2015) Ondersteuning is een gedeeltelijke kritische succesfactor, graag had een van de respondenten een cursus gehad om de werking van het nieuwe portfolio te begrijpen. “Data transportability” is een kritische succesfactor men wil het portfolio bijvoorbeeld kunnen downloaden “Ik zou het zeker handig vinden om mijn portfolio ook na mijn studie te kunnen inzien. Ik ben ervan op de hoogte dat ik het als een zipbestand kan downloaden, alhoewel ik niet zo technisch ben dat ik ook direct weet hoe ik een zipbestand weer moet uitpakken. Ik zou het op prijs stellen als het portfolio in een ander bestand kon worden gedownload dat ik ook direct kan gebruiken”. (student 4, persoonlijke communicatie, 9 juni 2015)

Studenten SASS portfolio/MSW dossier

Ownership is een kritische succesfactor voor het SASS portfolio, door één studente als belangrijk ervaren. “Ik wil graag dat het portfolio mijn bezit blijft ook na mijn studie”. (student 7, persoonlijke communicatie, 18 juni 2015) Gebruiksvriendelijkheid is een kritische succesfactor. “Gebruiksgemak vind ik wel een grote wens of daarmee ook een eis ik weet niet of ik in de positie ben om te eisen maar dat zou wel heel belangrijk vinden, dus zowel het vele schermen doorklikken, vele malen inloggen om ergens te komen vind ik erg mal en gebruikersonvriendelijk”. (student 6, persoonlijke communicatie, 10 juni 2015)

Voor ondersteuning met betrekking tot problemen met het portfolio weten studenten bij wie ze terecht kunnen, daarom is dit geen kritische succesfactor, de ondersteuning was goed geregeld. Data transportability is een kritische succesfactor men wil het portfolio bijvoorbeeld kunnen downloaden. “Ja, dat zou ik wel mooi vinden als het een compleet geheel zou zijn. Dan kan ik alle resultaten, beoordelingsformulieren op die manier er ook nog afhalen dat zou nu natuurlijk ook gewoon kunnen”. (student 6, persoonlijke communicatie, 10 juni 2015)

Studenten OnStage

Eigenaarschap is geen kritische succesfactor. “Het is mij nooit verteld ik wist niet eens, ik weet van Blackboard ook niet eens hoe het zit met eigendomschap dus, ik kan mij niet voorstellen dat het mij wat uitmaakt eerlijk gezegd. Behalve als er echt hele rare regels om ontstaan”. (student 10, persoonlijke communicatie, 29 juni 2015) Het is geen kritische succesfactor, omdat dit volledig is belegd bij de opleiding. Gebruiksvriendelijkheid is voor OnStage een kritische succesfactor. Dit heeft voornamelijk te maken met de kleine iconen, niet klikbare teksten en overbodige langzame animaties. Het is niet van deze tijd. Tenminste zo komt het over”. (student 12, persoonlijke communicatie, 30 juni 2015) Ondersteuning is een problematische factor voor OnStage en daarmee een kritische succesfactor. Over de ondersteuning opgemerkt “Ik heb zo iets van als ik een fout heb, dan moet ik weten waar ik heen moet, dat had ik niet want er stond niet echt bij heb je problemen? Mail die en die en die”. (student 9, persoonlijke communicatie, 29 juni 2015) Over “data transportability” zijn de meningen verdeeld enerzijds vinden studenten het niet nodig anderzijds wordt aangegeven dat men hier behoefte aan heeft. “Ja, zou denk ik wel een hele mooie toevoeging zijn”. (student 15, persoonlijke communicatie, 26 juni 2015)

Ownership

Voor de kritische succesfactor eigenaarschap geldt dat deze factor een kritische succesfactor is voor het nieuwe Blackboard portfolio en het SASS portfolio, omdat men graag eigenaar is van het portfolio. Bij OnStage wordt dit niet gezien als kritische succesfactor.

Gebruiksvriendelijkheid

Geconcludeerd kan worden dat gebruiksvriendelijkheid voor alle drie de portfoliosystemen een kritische succesfactor bij het gebruik van het portfolio is. Voor het oude Blackboard portfolio is het een kritische succesfactor omdat studenten hier vaak problemen mee ondervonden. Bij het nieuwe Blackboard portfolio is gebruiksvriendelijkheid een van de eisen die gesteld wordt door de studente en daarom is het een kritische succesfactor. Bij het SASS portfolio is het ook een kritische succesfactor ten aanzien van de legenda bij de taartdiagram die ontbreekt.

Ondersteuning

Ondersteuning is geen kritische succesfactor voor digitale portfoliosystemen. Bij OnStage is ondersteuning een problematische factor, dit omdat het soms voor studenten niet duidelijk is bij wie ze moeten zijn wanneer zij problemen hebben met OnStage. Voor het oude en nieuwe Blackboard portfolio en het SASS portfolio geldt dat ondersteuning geen kritische succesfactor is.

Data transportability

Voor digitale portfoliosystemen is data transportability een kritische succesfactor. Voor zowel het SASS portfolio en het nieuwe Blackboard portfolio geldt dat data transportability een kritische succesfactor is, men wil zelf eigenaar van het portfolio zijn. Uit de interviews die gehouden zijn met betrekking tot het oude Blackboard portfolio komt data transportability niet als kritische succesfactor naar voren. Voor OnStage geldt dat men verdeeld is over data transportability enerzijds wordt aangegeven dat data transportability belangrijk is anderzijds geven studenten aan dat zij hier geen behoefte aan hebben.

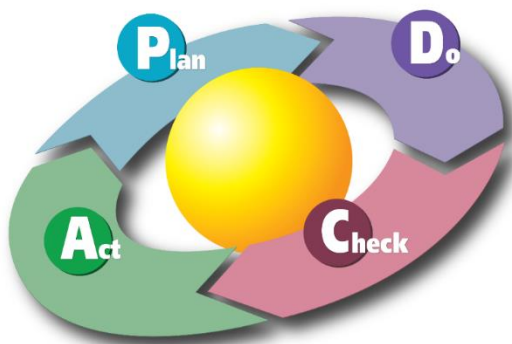
9. Advies

Op basis van het uitgevoerde onderzoek naar de kritische succesfactoren van studenten met betrekking tot de bij de Hanzehogeschool gebruikte portfoliosystemen worden er de volgende adviezen gegeven.

Advies ePortfolio maturity matrix

Om naar de volgende fase in de matrix te komen dient men te kijken naar de volgende stap in de matrix en hier met kleine stappen naar toe te werken. Bijvoorbeeld na elk onderwijsblok wat gegeven is, bekijken of het portfoliosysteem wat er is, aansluit bij de wensen en behoeften van zowel studenten als docenten en waar nodig aanpassingen door voeren. Dit kan bereikt worden door gebruik te maken van Plan, Do, Act en Check (PDCA-cirkel). De stappen in de cirkel zorgen ervoor dat de portfolio's continue verbeterd worden, figuur 21. Geadviseerd wordt daarom digitale portfoliosystemen niet Hanzebreed in te gaan zetten, gezien het grote afbreukrisico omdat men zich nog in laag volwassenheidsstadium met betrekking tot digitale portfoliosystemen bevindt.

Figuur 21 PDCA- cirkel

(Bulsuk, 2009)

Adviezen voor huidige systemen @Hanze

Aan de hand van de onderzochte kritische succesfactoren zijn adviezen geformuleerd voor de huidige systemen.

Ownership

Communiceer duidelijk met studenten bij wie het eigenaarschap van het portfolio ligt, zodat voor studenten duidelijk is wie de eigenaar van de content in het portfolio is. Kijk naar het eigenaarschap van het portfolio na de studie. Geef aan wat er na de studie met het SASS portfolio van de student gebeurt.

Support

Uit de gehouden interviews kwam naar voren dat support bij OnStage een kritische succesfactor is. Doordat voor sommige studenten niet bekend is bij wie ze terecht kunnen met hun problemen omtrent OnStage, is het advies om betere bekendheid te geven aan de functioneel beheerders binnen een academies en schools. Dit kan bijvoorbeeld gedaan worden tijdens de voorlichtingsbijeenkomsten voor studenten die gehouden worden over OnStage binnen de

academies en schools. Aanbevolen wordt hiervoor kritische te kijken naar de communicatie en informatie aspecten, die hierbij een rol spelen. Zorg daarnaast voor een effectieve voorlichting, laat studenten bijvoorbeeld werken met het systeem OnStage tijdens de voorlichting over het systeem.

Gebruiksvriendelijkheid

Blackboard portfolio

Bij zowel bij het oude als nieuwe portfolio levert het delen van het portfolio problemen op voor studenten. Ook door de bugs in de text editor ondervinden studenten problemen. Het advies is, bekijk welke mogelijkheden er zijn om het delen van het portfolio voor de student minder ingewikkeld te maken. En daarnaast bekijk op welke manier de bugs in de text editor verholpen kunnen worden. Dit door in overleg met de leverancier naar een oplossing te zoeken.

OnStage

Kijk kritisch naar de in het systeem aanwezige usability issues en problemen die studenten rapporteren. Let hierbij op de gebruiksvriendelijkheid van het systeem, zorg voor een interface die intuïtief is. Zorg ervoor dat het in OnStage mogelijk is om meerdere documenten tegelijkertijd te uploaden. Studenten dienen een ontvangstbevestiging te krijgen dat documenten correct geüpload zijn, zoals dat bijvoorbeeld nu bij SafeAssignment in Blackboard gebeurt.

Zorg voor interactie met het systeem, dat wil zeggen dat teksten aanklikbaar zijn, dat iconen groot genoeg zijn. Geef daarnaast notificaties weer van veranderingen, bijvoorbeeld in een app, wanneer documenten beoordeeld zijn door docenten. OnStage moet bruikbaar zijn op moderne browsers zoals onder andere Chrome. Daarnaast single sign on, dat je maar een keer hoeft in te loggen voor alle verschillende Hanzeonderdelen, waaronder OnStage.

Zorg ervoor dat OnStage mobile friendly is door het systeem geschikt te maken voor gebruik op onder andere tablets en smartphones. Met betrekking tot de chatfunctie zorg ervoor dat het tijdens de chat mogelijk is om bestanden en foto's toe te voegen. Zorg voor een intuïtieve navigatie op pc, tablet en smartphone. Voor het wel slagen van het systeem is een optimale begeleiding door docenten en coördinatoren belangrijk. Wanneer de stagedocent geen feedback geeft op de in OnStage ingeleverde stukken zal de student andere manieren zoeken om feedback te krijgen.

SASS-portfolio/MSW dossier

Creëer een legenda bij de taartdiagram zodat duidelijk is voor de student welke kleur wat betekend in de taartdiagram. Geef de student de mogelijkheid in het systeem om feedback te vragen aan de docent, zodat er meer interactie ontstaat tussen student en docent.

Adviezen voor nieuwe portfoliosystemen en portfolio leren @Hanze

1. Bekijk binnen de Hanzehogeschool of er behoefte is aan digitale studentenportfoliosystemen en portfolio leren. (Men zal eerst de ontwikkelingsvragen beantwoord moeten hebben omtrent het portfolio leren, wat wil men met het portfolio leren bereiken?).
2. Bepaal binnen de Hanzehogeschool wat men verstaat onder een studentenportfolio en wat verstaan wordt onder portfolio leren.
3. Bepaal het doel en de doelstelling en de daarbij behorende eisen en wensen ten aanzien van

portfoliosystemen, portfolio leren en onderwijs op maat⁸.

4. Inventariseer welke middelen er nodig zijn om de doelstelling met betrekking tot portfoliosystemen en portfolio leren te behalen.
5. Bekijk in welke mate het studentenportfolio en portfolio leren de doelen van de Hanzehogeschool ondersteunen.
6. Inventariseer welke technische en niet technische randvoorwaarden nodig zijn voor een succesvolle invoering van portfoliosystemen en portfolio leren.
7. Bij het invoeren en het in gebruik nemen van studentenportfoliosystemen moet rekening gehouden worden met de volgende kritische succesfactoren:
 - Eigenaarschap
 - Gebruiksvriendelijkheid
 - Support
 - Data transportability

Adviezen voor verder onderzoek

Nader onderzoek dient verricht te worden naar studenten die het nieuwe Blackboard portfolio gebruiken, dit omdat deze groep tijdens het onderzoek onderbelicht is. Daarnaast dient nader onderzoek verricht te worden naar het SASS portfolio zoals deze binnen de deeltijdopleiding Master Advanced Nurse Practitioner van de Academie voor Gezondheidsstudies wordt gebruikt. Vervolg onderzoek dient verricht te worden naar de zaken die genoemd zijn omtrent de verschillende systemen ten aanzien van gebruiksvriendelijkheid of het hier gaat om systeem technische problemen of gebruikersproblemen.

⁸ Onderwijs op maat, student kan eigen onderwijs samenstellen. Over de vraag of dit wenselijk is, worden in het kader van het strategisch plan 2020 van de Hanzehogeschool bijeenkomsten georganiseerd.

Literatuurlijst

- Calibris. (2011). *E-portfolio Huidige stand van ontwikkeling en toepassing E-portfolio binnen de Zorg, Welzijn en Sport Bouwen aan kennis*.
- Chen, M.Y., & Chang, F.M.T., & Chen, C.-C., & Huang, M.-J., Chen, J.-W. (2012). Why do Individuals Use e-Portfolios? *Educational Technology & Society*, 15(4), 114–125.
- Erfgoedinspectie Ministerie van Onderwijs, C. en W. (2014). *Informatieblad archiefbeheer bij onderwijsinstellingen*. Retrieved from February 10, 2015
http://www.erfgoedinspectie.nl/uploads/publications/infoblad_onderwijs15_def__2014.pdf
- Europortfolio. (n.d.). Retrieved February 26, 2015, from <http://www.europortfolio.org/about-us#first>
- Hanzehogeschool. (2014). Nieuwe opleiding: Communication and Multimedia Design. Retrieved July 9, 2015, from <https://www.hanze.nl/nld/organisatie/overzichten/nieuws/nieuwe-opleiding-communication-and-multimedia-design>
- Hanzehogeschool Groningen. (2014). Retrieved February 10, 2015, from <https://www.hanze.nl/nld/organisatie/hanzehogeschool/hanzehogeschool-groningen>
- Hoger onderwijs . (n.d.). Retrieved February 18, 2015, from <http://www.onderwijsinspectie.nl/onderwijs/Hoger+onderwijs>
- Hylkema, T., & Postma, H., & Simons, J. (2013). *Gids content management systemen 2013-2014*. Amsterdam: Entopic BV.
- Jaarverslag 2013. (2013). Retrieved February 10, 2015, from <https://www.hanze.nl/nld/organisatie/hanzehogeschool/organisatie-en-bestuur/jaarverslagen/jaarverslagen/ob-jaarverslag-2013>
- Jaarverslag 2013. (2014). Retrieved February 10, 2015, from <https://www.hanze.nl/assets/Corporate/Documents/Public/Jaarverslag Hanzehogeschool 2013.pdf>
- JISC. (2012). Crossing the Threshold. Moving e-portfolios into the mainstream.
- Johnson. L., Adams Becker, S., Estrada V., and Freeman, A. (2015). *NMC Horizon Report: 2015 Higher Education Edition*. Austin, Texas: The New Media Consortium.
- Joyes G., & Gray, L. & Hartnell-Young, E. (2009). Effective practice with e-portfolios: How can the UK experience inform practice? In *Proceedings ascilite Auckland 2009* (pp. 486–495). Retrieved from <http://www.ascilite.org/conferences/auckland09/procs/joyes.pdf>
- Kassenaar, P., Rijswijk, O., & Haspel, J. (2003). *Handboek website usability*. Schoonhoven: Academic Service.
- Keat Teoh, K. (2011). An examination of critical success factors in the implementation of ePortfolios in universities. *Journal of Academic Language & Learning*, 5, 60–72.

- Kim, P. & Kee Ng, C. & Lim, G. (2010). When cloud computing meets with SemanticWeb: A new design for e-portfolio systems in the social media era. *British Journal of Educational Technology*, 41(6), 1018–1028. doi:10.1111/j.1467-8535.2010.01055.x
- Medezeggenschapsjournaal 23 april 2015 Hanzehogeschool Groningen. (2015). Retrieved May 6, 2015, from <https://mailingtool.iwink.nl/webapp.php?rh=permalink&hash=7d1c2c&mid=86461646>
- MUSE. (2006). Invincible. *Black Holes and Revelations* [CD]. Helium 3.
- Oosterhoorn, A. (2014). Proces flow diagram. *SIGMA*, (4). Retrieved from <http://www.sigmaonline.nl/artikel/14152/Proces-flow-diagram>
- Ouwehand, G.M. & Zanden, A. H. W. van der. (2009). *Blackboard Portfolio in uw Onderwijspraktijk E-portfolio als instrument voor ontwikkeling, beoordeling en presentatie van (academische) vaardigheden*. Delft: Technische Universiteit.
- Over Hanze Innovate. (n.d.). Retrieved March 10, 2015, from <https://www.hanze.nl/nld/organisatie/projecten-en-programmas/hanze-innovate/organisatie/algemeen/overhanzeinnovateportal>
- Over NVAO. (n.d.). Retrieved February 18, 2015, from http://www.nvao.net/over_nvao
- Slotman, K., & Fisser, P., & Gulmans, M., & Braspenning, C., & Veen., J., van der., & Logtenberg, H. (2005). Digitaal Portfolio - De hype voorbij of optimisme met grenzen? *Stichting SURF*. Retrieved from Retrieved February 11, 2015 from <https://www.surf.nl/zoekresultaat?query=Digitaal+portfolio>
- Specken, M. (2013). Gebruikerskwaliteit meten met het gebruikskompas. deel 2: kunnen. Retrieved February 24, 2015, from <http://www.42bis.nl/2013/05/gebruikerskwaliteit-met-met-het-gebruikskompas-deel-2-kunnen/>
- SURF. (2012). *Ontwikkelingen in de digitale leer- en werkomgeving van het hoger onderwijs Gebruikersbehoefte-Didactiek-Sourcing-Informatiebeheer*.
- Tartwijk, J., van & Driessen, E., & Hoeberigs, B., & Kösters, J., Ritzen, M., & Stokking, K., & Vleuten, C., van der. (2003). *Werken met een elektronisch portfolio*. Groningen/Houten: Wolters-Noordhoff bv.
- Team Vernieuwing. (2014). Retrieved February 10, 2015, from <https://www.hanze.nl/nld/organisatie/facilitair-bedrijf/facilitair-bedrijf-informatisering/organisatie/over-de-organisatie/vernieuwing>
- User Experience Basics. (n.d.). Retrieved March 7, 2015, from <http://www.usability.gov/what-and-why/user-experience.html>
- Valkenburg, R., & Vos-Vlamings, M., & Bouma, J., & Willems, R. (2008). *Basisboek Human Technology Interaction*. Groningen/Houten: Wolters-Noordhoff.

Wakimoto, D. K., & Lewis, R. E. (2014). Graduate student perceptions of eportfolios: Uses for reflection, development, and assessment. *Internet and Higher Education*, 21, 53–58. doi:10.1016/j.iheduc.2014.01.002

Welkom bij de afdeling FB-Informatisering. (2014). Retrieved February 9, 2015, from <https://www.hanze.nl/nld/organisatie/facilitair-bedrijf/facilitair-bedrijf-informatisering/organisatie/over-de-organisatie/fb-informatisering>

“Under the radar”

Bijlagen

Bijlage 1 Afbeeldingsverantwoording

Bijlage 2 Hanzehogeschool Groningen University of Applied Sciences. (2015, 3 juni). *Gezocht: studenten die werken met portfolio's*. [Online afbeelding] Geraadpleegd op 27 juni 2015, van <https://www.hanze.nl/nld/organisatie/overzichten/nieuws/gezocht-studenten-werken-portfolio-s>

Bijlage 3 Hanzehogeschool. (2015, 4 juni). *Gezocht studenten die werken met portfolio's*. (bewerkt) Geraadpleegd op 27 juni 2015, van https://twitter.com/hanze/with_replies

Bijlage 4 Europortfolio, (n.d.) *EPORTFOLIOS & OPEN BADGES MATURITY MATRIX*. [Online afbeelding]. Geraadpleegd op 4 augustus 2015, van <http://www.europortfolio.org/matrix>

Figuur 1 Organogram Hanzehogeschool Groningen. Organogram Hanzehogeschool Groningen, (2014) Geraadpleegd op 10 februari 2015, van <https://www.hanze.nl/assets/Corporate/Documents/Public/Jaarverslag%20Hanzehogeschool%202013.pdf>

Figuur 2 Organogram FB-Informatisering. Organogram FB Informatisering, (2014). Geraadpleegd op 9 februari 2015, van <https://www.hanze.nl/nld/organisatie/facilitair-bedrijf/facilitair-bedrijf-informatisering/organisatie/over-de-organisatie/organisatiestructuur>

Figuur 8 Elementen van gebruikersvriendelijkheid Geraadpleegd op 9 juli 2015, van <http://www.iig.net/elements/pdf/elements.pdf>

Figuur 15 Portfolio template Academie Architectuur, Bouwkunde en Civiele Techniek-opleiding Civiele Techniek. Blackboard, (n.d.) *Geef als titel je klas je achternaam, voornaam en studentnummer*. [Screenshot]. Geraadpleegd op 2 juli 2015, van https://Blackboard.hanze.nl/webapps/portfolio/viewer/ffd6a174447946ee95d3bc466e40570d/content/Portfolio_92567_1_Home.html

Figuur 17 Screenshot demoversie inzage SASS portfolio (bewerkt). Geraadpleegd op 11 juli 2015, van <https://hanze.studiowoesteijn.nl/demo1/?p=settings>

Figuur 20 Taartpunt overzicht demoversie SASS portfolio (bewerkt). Geraadpleegd op 4 augustus 2015, van <https://hanze.studiowoesteijn.nl/demo1/?p=cohort&cid=2>

Figuur 14 PDCA-cirkel

Bulsuk, K.G., (2009). "PDCA-Cycle". Originally published at <http://www.bulsuk.com/2009/02/taking-first-step-with-pdca.html> - Own work. Licensed under CC BY-SA 3.0 <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0> via Wikimedia Commons - <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:PDCA-Cycle.png#/media/File:PDCA-Cycle.png>

Bijlage 2 Screenshot bericht intranet Hanze.nl

Hanzehogeschool Groningen University of Applied Sciences. (2015, 3 juni). *Gezocht: studenten die werken met portfolio's*. [Online afbeelding] Geraadpleegd op 27 juni 2015, van <https://www.hanze.nl/nld/organisatie/overzichten/nieuws/gezocht-studenten-werken-portfolio-s>

“Under the radar”

Bijlage 3 Screenshot tweet Hanzehogeschool

Hanzehogeschool. (2015, 4 juni). *Gezocht studenten die werken met portfolio's*. (bewerkt)
Geraadpleegd op 27 juni 2015, van https://twitter.com/hanze/with_replies

Bijlage 4 ePortfolios maturity matrix

ePortfolios

	Aware	Exploring	Developing	Integrated	Transformative
Adoption	There is little implementation of ePortfolios anywhere in the institution, although there are no barriers to impede individuals from proceeding.	ePortfolio practice is limited to a small number of innovators. ePortfolios are not perceived as a challenge to current practice.	A significant number/critical mass of staff are developing ePortfolio practice across the curriculum. Leaders and champions are being recognised.	Everybody in the organisation has an ePortfolio and/or is contributing to a collective ePortfolio. ePortfolios are embedded in the institution with the support of senior leadership and advocacy.	Learners and staff engagement almost universally positive. ePortfolios used as a central tool for building both institutional and personal constructions of individuals' activity, achievements, life and identity.
Motivation / Ownership	Learners & institution introduced to benefits of ePortfolios, with little ownership.	The motivation for learners to create ePortfolios is mainly extrinsic, e.g. a requirement from individual teachers or the institution.	The institution is committed to ensuring individual ownership of ePortfolios and learners are actively involved in the decision process.	Learners are intrinsically motivated and have full ownership of their ePortfolios. This is demonstrated by the continuation of individual ePortfolios beyond the time of study within the institution.	Portfolios are a central tool for building institutional and personal constructions of individuals' activity, achievements, life and identity.
Innovation	ePortfolios are used to support current processes, e.g. grade a portfolio instead/with an essay.	ePortfolios are used to explore alternatives to grades and examinations and/or to support the implementation of personal learning environments.	The development of ePortfolios challenges dominant teaching and institutional practices.	ePortfolios are recognised as a key means to developing learners and teaching staff identities.	
Leadership	Leaders express support for ePortfolio practice but have not taken any actions.	Leaders/champions of ePortfolio practice have emerged but are not yet recognised by the institution.	Senior staff and educational leaders are committed to establishing a shared vision of ePortfolio practice and how it relates to the organisation's overall mission.	Senior staff and educational leaders can articulate a clear vision of how ePortfolio practice will develop and might transform learning and the curriculum.	Senior staff and educational leaders contribute to the overall ePortfolio vision and strategy at local, regional and national levels.

Content: Evidence & Reflection	Learners are collecting content with little reflection or connection to potential ePortfolio purpose	Learners have little choice over the content of the ePortfolio, which is prescribed by the institution.	The institution is committed to letting learners choose and control the content of their individual ePortfolios and keep separate individual ePortfolios and institutional ePortfolios.	Learners have full control over the content of their ePortfolios, while the institution has full control over the content of the information learners need to provide for monitoring the learning process.	The information collected for/provided to the institutional ePortfolios is seamlessly collected from the content of the individual ePortfolios.
Access: Choice of Tools	Learners have access to a variety of tools but do not know how they can be used to support the ePortfolio process.	Access to ePortfolios is fully under institutional control and supervision. Learners do not have the choice of tool for managing their ePortfolios.	The institution is committed to letting learners use the tools of their choice for managing their ePortfolios.	The institutional policy for individual ePortfolios is inspired by BYOD (bring your own device).	Learners have access to ePortfolios with any device, from anywhere, for any purpose, supporting lifelong learning.
Policy	There are policies under consideration but no commitment from leadership.	The institution is working on establishing an ePortfolio policy with the different stakeholder groups.	The institution has a clearly articulated ePortfolio policy regarding the different stakeholder groups, including staff ePortfolios.	Data collected from ePortfolios is used as prime source to inform the organisation's policy.	ePortfolios data is used as prime source of information to inform policies at local/regional/national levels.
Strategy	There is an awareness of a need to plan, but no ePortfolio plans in place.	Only individual initiatives have action plans.	There is a solid institutional commitment and there are identifiable sponsors committed to developing cross-curricular plans.	Internal ePortfolio initiatives are coordinated and plans are regularly reviewed to insure cross-curricular development.	ePortfolio initiatives are coordinated with external bodies beyond the institutional boundaries.
Continuing Professional Development	There is a recognized need for CPD to implement ePortfolios but no activities.	Some members of the staff have their own ePortfolio, blog or personal web space.	Every member of the supporting staff has an ePortfolio and shares their reflective practice.	Staff ePortfolios are used for annual appraisal, planning continuing professional development, etc.	Staff ePortfolios interact seamlessly with communities of practice, beyond the boundaries of the organisation
Quality management	There is awareness of potential for using ePortfolio data for quality management, but no activities.	ePortfolio data is used by individual members of staff to monitor and improve the quality of their services teaching (, assessment, etc.).	The organisation is committed to using the data collected from individual and organisational ePortfolios as a main source of information for quality management.	Individual progress and achievements are aggregated at organisational level to produce an organisation's quality management ePortfolio that is used internally for self-evaluation.	The organisation's quality management ePortfolio is used for by external bodies for quality assurance (e.g. ISO 9000, TQM, etc.) or professional accreditation (e.g. AACSB, ABET, etc.)

“Under the radar”

Partnerships	There is awareness of the need for partners, but little action.	A number of potential partners have been identified—experts, consultancy, etc.	Partnerships have been established to support the development of an ePortfolio strategy, action plan and implementation.	There is a culture of active, collaborative work and of sharing resources and expertise with other organisations exploiting ePortfolios.	The organisation is actively involved in a number of ePortfolio partnerships with local, regional, national and international partners.
Impact	There is not enough ePortfolio practice to have an impact, but some awareness of the potential.	ePortfolio practice within the institution generates interest but no real commitment.	Systems are in place to collect data on ePortfolio practice to measure their impact.	The collection of data related to ePortfolio practice is reviewed and analysed to inform further developments.	ePortfolio practice has global impact on the organisation, changing the organisational culture.
Sustainability	Some are aware of the need for ongoing support, but no budget.	ePortfolio practice is supported on an ad hoc basis, e.g. via project funding or individual initiatives.	Some areas of the organisation regularly earmark funds to support ePortfolio practices.	The institutional budget regularly assumes and includes a commitment to ePortfolio practice and its development.	There is no need to earmark ePortfolio budget as ePortfolios are fully blended within institutional infrastructure and practice.

ePortfolios — Technologies

	Aware	Exploring	Developing	Integrated	Transformative
Usability	Recognised need for easy-to-use ePortfolio tools	The organization has conducted a pilot test of ePortfolio tools to assess the usability for all technical competency levels of users.	The interface of the tools used to support ePortfolio processes are reasonably well designed and easy to use. Tools are documented with tutorials and online help.	There is a consistent interface between the different tools used to create and exploit ePortfolios (e.g. between a LMS and an ePMS).	The lessons learned from using tools is used to feed-back the design, selection and integration of the tools used to support ePortfolio processes.
Integration	Recognised need to integrate tools with ICT infrastructure.	Technologies to support ePortfolio practice are fragmented across multiple tools and are not connected to the current information system architecture.	There are clear plans to integrate ePortfolios within the institutional information system to allow seamless flow of information from/to ePortfolios.	ePortfolios are fully integrated in the information system. The <i>centre of gravity</i> of the information system has moved from the institution to the individual.	The ICT infrastructure is person/identity centric and extends beyond organisational boundaries -e.g. clients, suppliers, professional bodies, regulatory and awarding bodies.
Management	Recognized need for ePortfolio infrastructure to support both institutional and individual implementation.	Individual ePortfolio infrastructure is managed by the institution <i>for</i> the learners. There is no clear distinction between tools for individual and institutional ePortfolios	Individual ePortfolio infrastructure is managed by the institution <i>with</i> the learners.	Individual ePortfolio infrastructure is fully managed by the learners.	Individuals are able to maintain their ePortfolio after leaving institution, as part of a lifelong learning personal learning environment (PLE).
Institutional ePortfolios	Recognized need for an ePortfolio Management System (ePMS), to collect data to support organisational processes such as assessment, accreditation, etc.	There is an ePortfolio Management System (ePMS) but it is not integrated in the information system. Personal ePortfolios must be created within the ePMS.	The organisation is committed to letting learners choose their own tools to manage their personal ePortfolios. The ePMS is used to support organisational processes such as assessment, accreditation, etc. using data from individual ePortfolios.	The ePMS leaves learners free to choose their own environment for their personal ePortfolio — BYOD (bring your own device) applied to ePortfolios. The interaction between individual ePortfolios and the ePMS is seamless.	The ePMS interacts seamlessly with external information systems and learners can use their own ePortfolios across multiple learning environments and institutions.

Individual ePortfolios	Recognised need to provide individual spaces for learners to establish their identity as learners and/or (future) professionals.	There are a variety of platforms that have been identified where users can maintain individual ePortfolios.	Organisation provides support for a variety of platforms for individuals to have their own spaces and tools supporting ePortfolio processes.	Each one is free to use the tool of their choice to manage their ePortfolio. Individual and institutional ePortfolios work seamlessly.	The individual owns their own online space to support ongoing development of ePortfolios across different professional stages. The ePortfolio is part of an individual's online identity, under a unique domain name.
Interoperability	The need to exchange information to/from ePortfolio has been identified, confronting the issue of abandoned ePortfolios developed at different institutions.	It is possible to import/export ePortfolios from/to external sources – e.g. using the LEAP2A or Europass specifications.	The organisation is committed to implementing a trust architecture, to support seamless exchange of data from/to ePortfolios across a federation of services/identities – e.g. using Shibboleth or UMA (Kantara) specifications.	The content of ePortfolios is stored in personal data stores/ personal lockers that are fully under the control of individuals. Exchange of data is performed through a federation of services/identities.	The institution is a member of a large federation of services/ identities with representatives from the most important stakeholders – educational institutions, awarding bodies, employers, etc.
Open Data	There is an interest in exploiting the data generated during the learning/ePortfolio process to provide services such as learning analytics	There are initiatives to explore how ePortfolio data can be used to provide new services, beyond those traditionally assigned to portfolios.	The organisation is committed to using the data generated during the learning process to provide innovative services to individual learners and the learning community at large.	There is a seamless in/out flow of data between ePortfolios and other elements of the institution's information system. The ePortfolio owner is in control of the data flow.	There is a seamless flow of data between ePortfolios and other information systems, beyond the walls of the institution.

Europortfolio, (n.d.) *EPORTFOLIOS & OPEN BADGES MATURITY MATRIX*. [Online afbeelding] (bewerkt). Geraadpleegd op 4 augustus 2015, van <http://www.europortfolio.org/matrix>

Bijlage 5 Topiclijst medewerkers HG

	Topic	Beantwoord= V
Intro	Onderwerp Doel Resultaten Duur Vragen	
Implementatie	Geïmplementeerd wanneer Hoe/waarom Wat is de achtergrond?	
Eigenaarschap	Eigenaar portfolio? Student/opleiding Toegang portfolio? Delen info in portfolio- publiek	
Keuze portfoliosysteem	Waarom keuze voor SASS portfolio/portfolio verpleegkunde/OnStage/BB portfolio	
	Voordelen & nadelen systeem	
	Succesfactoren systeem	
	Eisen & wensen studenten/docenten portfoliosysteem	
Kosten & financiering	Wie betaalt? (student/docent/HG) Kosten bekend?	
Workflow	Workflow portfoliosysteem- Autorisatie Bevoegdheden/verantwoordelijkheden	
	Templates portfoliosystemen (BB portfolio, SASS portfolio, verpleegkunde portfolio/OnStage??) OnStage- daarvoor niets met portfolio?	
	Gebruik schools/opleidingen- aantal gebruikers- BB portfolio van nieuwe portfolio sinds update 22 december 2014	
	Waarvoor schools het gebruiken? Opslagmedium Onderscheid type gebruik in schools	
Onderzoeksdatabase SASS	Onderzoeksdatabase SASS/link met SASS portfolio?	
Doel	Beoogde leerdoel portfolio Hoe belangrijk is portfolio? Welke plaats neemt portfolio binnen curriculum opleiding in? Belang voor studenten/docenten/begeleider	
Beschikbaarheid	Beschikbaarheid van BB portfolio, SASS portfolio, verpleegkunde portfolio/OnStage	
Ondersteuning gebruik	Ondersteuning geregeld m.b.t. gebruik BB portfolio, SASS portfolio, verpleegkunde portfolio/OnStage- studenten/docenten Hoeveel vragen	

Vervolg bijlage 5

	Welke vragen	
Gebruiksvriendelijkheid	Op schaal 1 tot 10 hoe gebruiksvriendelijk is het systeem?	
	Noem aspecten die u daarin belangrijk vindt	
Privacy/beveiliging	Rekening gehouden met privacy portfolio Data beveiliging Waarom deze regels? Anonimiseren data Proces anonimiseren data-student/HG?	
Data transportability	Portfolio na afronding studie- wat gebeurt er mee- mee nemen Hoe belangrijk is beschikbaar houden portfolio's voor HG	
Interviews/panelgesprekken	Studenten/docenten/interviews panelgesprekken benaderen BB portfolio/SASS portfolio, portfolio verpleegkunde/OnStage BB portfolio- nieuwe BB portfolio gebruiken- indien niet mogelijk nieuwe BB portfolio- werken met oude BB portfolio Namen	
Afsluiting	Toevoegen c.q. opmerkingen	

Bijlage 6 Topiclijst studenten Blackboard portfolio

Topiclijst Blackboard portfolio	Topic	Beantwoord= V
Intro	Onderwerp Doel Resultaten Duur Vragen	
Gebruik BB portfolio	Welke opleiding?	
	Welke jaar?	
	Wat weerhoud je er van om BB portfolio te gebruiken?	
	Rol van portfolio	
Eigenaarschap	Eigendom portfolio (student)	
Gebruiksvriendelijkheid/ usability	Voordelen & nadelen systeem	
	Op schaal 1 tot 10 hoe gebruiksvriendelijk is het systeem?	
	Noem aspecten die jij daarin belangrijk vindt?	
	Welke factoren bevorderen?	
	Welke factoren belemmeren?	
	Succesfactoren systeem	
	Snapshot	
	Bugs	
Snapshot (momentopname)/ delen portfolio	Snapshot delen met gebruikers binnen HG	
	Externe gebruikers	
	Problemen met snapshot delen?	
Inleveren via portfolio opdracht/assignment		
Eisen & wensen	Aan welke eisen & wensen moet het voldoen?	
Templates	Templates portfoliosystemen (BB portfolio, SASS portfolio, verpleegkunde portfolio/OnStage)	
Doel	Hoe belangrijk is portfolio voor jou?	
Beschikbaarheid	Beschikbaarheid van BB portfolio	
Ondersteuning gebruik	Ondersteuning geregeld m.b.t. gebruik BB portfolio	
	Handleidingen en instructie	
Data transportability/Exporteerbaarheid portfolio	Portfolio na afronding studie- ZIP file exporteer mogelijkheid	
Afsluiting	Toevoegen c.q. opmerkingen	

Bijlage 7 Topiclijst studenten OnStage

Topiclijst OnStage	Topic	Beantwoord= V
Intro	Onderwerp Doel Resultaten Duur Vragen	
Gebruik OnStage	Welke opleiding?	
	Welke jaar?	
	Wat weerhoud je er van om BB portfolio te gebruiken?	
	Rol van portfolio	
Vacaturebank	Overzicht vacaturebank	
Eigenaarschap	Eigendom portfolio (opleiding)	
Gebruiksvriendelijkheid/ usability	Voordelen & nadelen systeem	
	Op schaal 1 tot 10 hoe gebruiksvriendelijk is het systeem?	
	Noem aspecten die jij daarin belangrijk vindt?	
	Welke factoren bevorderen?	
	Welke factoren belemmeren?	
	Succesfactoren systeem	
Upload proces documenten	Uploaden documenten- traag?	
	Geen bericht succesvol uploaden document	
E-mailfunctie OnStage	No-reply e-mail	
Chatfunctie OnStage	Tekst bericht OnStage-mail	
Eisen & wensen	Aan welke eisen & wensen moet het voldoen?	
Templates	Templates portfoliosystemen (BB portfolio, SASS portfolio, verpleegkunde portfolio/OnStage)	
Doel	Hoe belangrijk is portfolio voor jou?	
Beschikbaarheid	Beschikbaarheid van OnStage	
Ondersteuning gebruik	Ondersteuning geregeld m.b.t. gebruik OnStage	
	Handleidingen en instructie	
Data transportability/Exporteerbaarheid portfolio	Portfolio na afronding studie- download exporteer mogelijkheid portfolio	
Afsluiting	Toevoegen c.q. opmerkingen	

Bijlage 8 Topiclijst SASS portfolio/MSW dossier

Topiclijst SASS portfolio MSW dossier	Topic	Beantwoord= V
Intro	Onderwerp Doel Resultaten Duur Vragen	
Gebruik SASS portfolio	Welke opleiding?	
	Welke jaar?	
	Wat weerhoud je er van om BB portfolio te gebruiken?	
	Rol van portfolio	
Eigenaarschap	Eigendom portfolio (opleiding)	
Gebruiksvriendelijkheid/ usability	Voordelen & nadelen systeem	
	Op schaal 1 tot 10 hoe gebruiksvriendelijk is het systeem?	
	Noem aspecten die jij daarin belangrijk vindt?	
	Welke factoren bevorderen?	
	Welke factoren belemmeren?	
	Succesfactoren systeem	
	Visueel taartpunt	
	Bericht als beoordelingsformulier toegevoegd is	
Eisen & wensen	Aan welke eisen & wensen moet het voldoen?	
Templates	Templates portfoliosystemen (BB portfolio, SASS portfolio, verpleegkunde portfolio/OnStage)	
Doel	Hoe belangrijk is portfolio voor jou?	
Beschikbaarheid	Beschikbaarheid van SASS portfolio/MSW dossier	
Ondersteuning gebruik	Ondersteuning geregeld m.b.t. gebruik SASS portfolio/MSW dossier	
	Handleidingen en instructie	
Data transportability/Exporteerbaarheid portfolio	Portfolio na afronding studie-download exporteer mogelijkheid portfolio	
Afsluiting	Toevoegen c.q. opmerkingen	

Bijlage 9 Informatie portfolio leren Academie voor Architectuur, Bouwkunde en Civiele Techniek

1. Bij wie ligt de verantwoordelijkheid van het portfolio? Bij de student of bij de opleiding? “studenten zijn zelf verantwoordelijk voor hun portfolio. Op bepaalde momenten beoordelen docenten de kwaliteit van de portfolio's”. (respondent, 15, persoonlijke mededeling, 15 september 2015)

2. Wat lever je als student in, in je portfolio als je bezig bent met portfolio leren? Wat voor soort opdrachten?

“Studenten reflecteren en positioneren zichzelf onder de kopjes MOTIVATIE - PERSPECTIEF - PROFIEL en dat doen ze op basis van allerlei producten die ze zelf verzamelen in het deel DOSSIER. Deze producten zijn deels door de opleiding verplicht en deels aan de studenten zelf ('wat wil ik laten zien')”. (respondent, 15, persoonlijke mededeling, 15 september 2015)